Nr. 33 (15.123).
Ч. 33 (15.123).

Lwów, wtorek 14. lutego 1939.
Львів, вівторок 14. лютого 1939.

Rok LX.
Рік LX.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ. ВИДАННЯ: А. Б.

DIŁO

Wychodzi codziennie rano.

Редакція й Адміністрація: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції 246-46
Телефон Адміністрації 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060.
" Банку Чеських Легіон. Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
місячно (з книжкою) . 5.00 зол
чвертьрічно . . . . 15.00 „
піврічно . . . . . . 30.00 „
річно . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч.
У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 сот.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО КНИЖКУ Б-КИ „ДІЛА" В ОБЄМІ 10—15 АРКУШІВ ДРУКУ.

Імпозантний вислід виборів у Карп. Україні.

Величава перемога Українського Національного Обєднання.

Проречистий вияв волі карпато-української людности.

ВАЖЕННЕ СЛОВО ХУСТУ

Вибори до першого карпатського сойму вже відбулися. Підрахунок голосів, який ми досі дістали, свідчить про величаву перемогу Українського Національного Обєднання свідчить про те необмежене довіря, з яким карпатоукраїнська людність відноситься до свого уряду, у проводі якого стоїть премієр о. д-р Августин Волошин.

Ще так недавно всі ті, що їм доля закарпатських українців лежить на серці, здригалися на вістки у висліди у шкільному плебісциті, який переводила тодішня шкільна влада у справі шкільних підручників: чи вони мають бути українські чи російські. Висліди того плебісциту давали ворогам підставу твердити, що карпатоукраїнська людність ще не самовизначилась під національним оглядом і сама не знає, якою мовою мають вчити її дітей у школі. Теперішні вибори наглядно виказали, яка була причина таких чудернацьких вислідів шкільного плебісциту у ріжних місцевостях. Карпатоукраїнська людність не мала свободи виявити свою волю у шкільному плебісциті. Ті, що пізніше заявили, що в їх жилах пливе малярська кров, баламутили нарід та вживали всіх способів та засобів, щоб шкільний плебісцит випав на некористь української мови. Тодішня влада ішла баламутникам на руку й помагала їм добувати бажані успіхи: доказ, що на Закарпатті нема українців.

Та ось, коли карпатські українці дістали повну свободу виявити свою волю, вони виявили її так проречисто, що ввесь світ відкрив очі з дива. Якто?! Хіба це ті самі, про яких деяка преса писала, що вони не знають, до якої національности належать, що не знають, яка їх рідна мова, що тяготять до Малярщини, що протестують проти уряду о. Волошина? Невже це ті самі?!

Карпатоукраїнська людність дала гідну відповідь на всі ті наклепи і клевети. Заграничнa публика діставала всякі унгварські та подібні інформації і сама не знала: вірити в те чи не вірити. Хуст за той час працював, не дуже турбуючись наклепами, бо знав, що ті наклепи затямлять тільки до якогось часу. Тепер Хуст сказав своє слово. Важенне слово, якого ніхто не зможе заперечити, бо воно не фальшиве, але у сто відсотках правдиве.

Можемо Хустові зі щирого серця погратулювати бажаючи йому у дальшій праці таких самих блискучих успіхів.

ВЕЛИКЕ ЗАЦІКАВЛЕННЯ ВИБОРАМИ.

УПС повідомляє з Хусту: Зацікавлення виборами в Карпатській Україні незвичайне. До Хусту зїхалися представники світової преси: німецьких, французьких, англійських, швайцарських, американських, чеських і і. щоденників, щоб швидко поінформувати читачів своїх країн про вислід виборів.

В останньому передвиборчому дні, тобто в суботу 11-го лютого відбулося на провінції кількасот передвиборчих зібрань.

ВЖЕ В 11-ІЙ ГОД. ПЕРЕД ПОЛУДНМ ПОЯВИЛИСЯ ПЕРШІ БІЛІ ПРАПОРИ.

ХУСТ. КУП. В день виборів до першого карпатоукраїнського сойму помітний у цілому краю сильний рух виборців, які лавами йдуть до виборчих урн, щоб масовою участю в голосуванні дати доказ своєї національної свідомости і своєї волі. Перші неофіціяльні вісти, які прийшли перед полуднем до Хусту, подають, що деякі села Іршавщини та Волівщини вивісили к. год. 11 перед полуднем білі прапори на знак повної перемоги.

ВОРОГИ ДО ОСТАННЬОЇ ХВИЛИНИ НЕ ДАЮТЬ ЗА ВИГРАНУ.

ХУСТ. КУП. Вороги Карпатської України не можуть погодитися зі самостійністю Карпатської України та з волею населення, яке рішило голосувати тільки на одиноку виборчу листу УНО, тому, що до останньої хвилини намагалися шкодити. В суботу вечором прикордонна сторожа СОД приловила провокатора, який прийшов із Мадярщини. При ньому знайшли 800 сфальшованих виборчих карток-лист. Ці картки зовсім подібні до урядових, мають навіть по середині знак Карпатської України і на 1. місці містять б. сен. Е. Бачинського та адвоката Штефана.

БЛИСКУЧИЙ ІСПИТ ПОЛІТИЧНОЇ ЗРІЛОСТИ

Хуст. КУП. Великий день виборів до першого карпатоукраїнського сойму скінчився. Український нарід здав з лискучим успіхом іспит політичної зрілости. В багатьох громадах листа Українського Національного Обєднання добула сто відсотків голосів. Перед низкою громад, що вивісили білі прапори повної перемоги, низько клонимо голову. Належать до них між іншими: Данилово, Крайниково, Шандрово, Нижна Бистра, Синевір, Ростока, Брустури, Кальниково, Колодне, Угля, Тербля, Воніово, Загорб, Вільхівці, Узки, Вижній Студений, Нижній Студений, Біловари і т. д.

В інших місцевостях за листою Українського Національного Обєднання впало 98 відсотків голосів. Участь виборців усюди максимальна. Хід виборів спокійний, ніде не дійшло до ніяких інцидентів. Самі вибори та їх вислід мусять заімпонувати не тільки приятелям але й ворогам.

Вислід виборів у поодиноких округах

ХУСТСЬКА ОКРУГА.

За листою Українського Національного Обєднання голосувало 29658. Проти 4281. Відсотково за листою УНО 87.5%.

У столиці листа Українського Національного Обєднання добула 6208 голосів. Проти було 2122 голоси.

СВАЛЯВСЬКА ОКРУГА.

Голосувало 23603 виборців. За листою Українського Національного Обєднання віддано 21398 голосів. Проти впало 1764 голосів. УНО здобуло 92.52 відсотків голосів.

ВОЛІВСЬКА ОКРУГА.

Управнених голосувати було 17645. За листою Українського Національного Обєднання голосувало 16545 виборців. Проти впало 180 голосів, 265 голосів було неважних.

ТЯЧІВСЬКА ОКРУГА.

Управнених голосувати було 41368. На листу Українського Національного Обєднання впало 37494 голосів. Проти голосувало 1063 виборців. УНО здобуло 95.09 відсотків голосів.

ОКРУГА ВЕЛИКИЙ БЕРЕЗНИЙ.

Право голосувати мало 13962 особи. Голосувало 13379 виборців. Українське Національне Обєднання здобуло 13160 голосів. Проти впало 219 голосів. УНО здобуло 98.4 відсотків голосів.

ІРШАВСЬКА ОКРУГА.

На листу Українського Національного Обєднання голосувало 24179 виборців. Проти впало 931 голосів. УНО здобуло 96.06 відсотків голосів.

ПЕРЕЧИНСЬКА ОКРУГА.

За листою Українського Національного Обєднання голосувало 10774 виборців. Проти впало 740 голосів. УНО здобуло 95 відсотків голосів.

Подрібний вислід виборів на стор. 7-ій.

Що ПАТ каже про вибори в Карпатській Україні.

ПРАГА, 12. II. (ПАТ). З Хусту повідомляють, що сьогоднішні вибори на Підкарпатській Руси відбулися без більших неспокоїв. Адміністраційна пресія виступала зовсім виразно. Та все-ж у цілій низці місцевостей людність збойкотувала вибори. В місцевостях Горінчево, Іза, Селище і Нанково під Хустом ніхто не голосував. У самім Хусті одна третя відданих голосів упала проти урядової листи. Внаслідок бездоріжжя на Підкарпатській Руси висліди виборів будуть відомі щойно за кілька днів.

•

Щоб наші читачі не чекали на висліди виборів, які ПАТ внаслідок бездоріжжя на Підкарпатській Руси подасть щойно за кілька днів, подаємо вислід виборів у цьому числі. З того вислiду видно, як карпатоукраїнська людність збойкотувала вибори.

20-ліття польського сойму.

Варшава, 10. лютого 1939.

Сьогодні польський сойм урочисто відсвяткував 20-ті роковини свого істнування. Присутність президента Польщі та марш. Ридза-Смиглого надала нинішньому засіданню сойму той спеціяльний характер, що його віддзеркалював уже сам вигляд соймового будинку в середині та назверх. А проте фанфари, вітання, високопарні промови, чорні одяги, дивани, рефлектори і все, що відбувалось по детально вичислених точках друкованого церемоніялу, — все воно не могло затерти враження, що та формальна сторінка роковинного свята саме і є його найбільш питоменною рисою, поза якою не видно іншого змісту. „Радше дату, ніж надбання праці лишає нам святкувати“ — пише передовик нинішнього „Курієра Варшавского“. Висловимо подібний погляд, а всеж — інший: свято роковин польського сойму не є святом польського парляментаризму. Просимо переглянути всю нинішню пресу: більшість польських щоденників взагалі поміщує лише короткі інформаційні звіти, інші друкують фейлетоністичні та анекдотичні спомини з попередніх соймів, деякі проурядові ґазети обмежуються до панеґіричних фраз, а лиш на останньому місці стоять несміливі спроби дати сяку-таку принаґідну аналізу польського парляментаризму, як політично-устроєвого явища.

В обставинах, коли навіть репортажні рефлексії про поведінку польських послів на деяких засіданнях сойму родять острах, що вони можуть викликати „публичний неспокій“ і тому не повинні бачити світа Божого, та коли та сама причина не дозволяє ставити ніяких точок над „і“ при характеристиці нинішньої провідної (та єдиної) у соймі польської політичної партії, у таких обставинах не можна пориватися на будь-яку щиру та обєктивну аналізу ріжних періодів польського парляментаризму за останніх 20 літ. Ніодин із попередніх соймів не користувався такою дбайливою опікою, щоб борони Боже не підривати його поваги. Це безумовно парадоксальне явище, бо чейже саме цей сойм повстав із тези, проголошеної найвищим державним чинником, що в польському парляменті повинні бути представники ширших верств громадянства, яких там нема. І саме цей сойм відповідною реформою виборчої ординації має це вможливити на будуче, складаючись самому покищо тільки з членів одної-однїської польської політичної партії плюс гурток політично нездиференціонованих і нездеклярованих одиниць, не рахуючи нечисленних представників українців та жидів. Витворити собі повагу й популярність та втримати своє значіння може тільки сам парлямент: своїм складом і працею.

Не думаємо користати з нагоди нинішніх роковин, щоб переводити критику попередніх соймів і нинішнього. Не тільки тому, що цього в цілій ширині ми зробити не могли б (вищезгадані обставини), але й тому, що просто нема й відповідної охоти. Можна тільки зазначити, що поруч із ріжними дефініціями, що таке сойм, з поняттям сойму звязані дві речі: 1) сойм, це таке зборище, яке розвязує державні політичні проблеми і 2) сойм є найвищою школою політичної мудрости і політичного досвіду та тереном, де проявляються всі прикмети політика. Просимо відповісти нам з рукою на серці: 1) які проблеми розвязали дотеперішні сойми в той спосіб, щоб вони завжди ще не були відкриті та не викликували хвилювання і сумнівів і 2) які індивідуальні польські прикмети проявляються у нинішньому соймі? Очевидно, було б нісенітницею казати, що польські сойми взагалі за 20 років нічого не зробили: вони поладнали безліч справ, звязаних безпосередньо з істнуванням та орґанізацією польської держави. Цілковито не поладнали проблеми спільноти і розбіжности між поняттями держави та народу та не поладнали і у спілу вулицю загнали меншиневу проблему. Колиж мова йде спеціяльно про теперішній сойм, то ми (і всі) булиб дуже цікаві довідатися про конкретну програму його польської більшости у безлічі гостроактуальних справ. Просили б теж назвати нам пять імен справжніх промовців у нинішньому соймі...

Найкраща парада не всилі закрити правди, що польський сойм, який святкує 20ті роковини своєї установи, не відповідає першій вимозі, що її ставлять до установи парляменту: не репрезентує політично зорганізованого польського громадянства. Можливо, що якби навіть і репрезентував, то не вмів би чи не хотів би поважно підійти до справи непольських народів у Польщі та намагатися її позитивно поладнати. Але може тоді таки проявились би бодай якісь ґрупи, бодай якісь одиниці, які проявляли б у тому напрямку добру волю та хист. У теперішньому соймі даремне їх шукаємо і даремне вчитуємось у звіти з дискусії на пленумі та комісіях, даремне шукаємо проблисків позитивної і конструктивної політичної думки у тих справах, які нас безпосередньо і найперше цікавлять.

І тому надзвичайно стриманий, холодний та „мінорний“ настрій, з яким польське громадянство стрічає ці нинішні роковини, мусять бути куди більш стримані та холодніші у громадянстві українському. **ік.**

РЕОРҐАНІЗАЦІЯ АРМІЇ СССР.

Згідно з постановою совнаркому СССР, з орґанізаційних рам армії виділять повітряну фльоту та всі формації повзів. Тепер СССР має 10.000 літаків та 7.000 повзів.

Цього року червона армія збільшиться — у мирному стані матиме 2,000.000 вояків.

—o—

ЗАМАХ НА ПОЇЗД З ВІДДІЛОМ ҐПУ.

На лінії Москва—Рязань розкрутив хтось рейки перед переїздом транспорту військ ҐПУ; машиніст спинив поїзд в останній хвилині. ҐПУ веде слідство та заарештувало начальника ґолотвінського дорогового відділу.

—o—

БРАЗИЛІЙСЬКИЙ МІНІСТР В ГОСТЯХ У РУЗВЕЛЬТА.

НЮ ЙОРК. До Вашінґтону прибув на запрошення президента Рузвельта бразилійський міністр закордонних справ Аранчо. Його прийняв державний секретар Гуль. З президентом Рузвельтом, що є тепер недиспонований наслідком перестуди, Аранчо стрінеться у найближчому часі.

„Між тоталізмом і маніяцтвом“...

Нова рецепта на ліквідацію національних меншин у Польщі. — Тоталістичний „ідеольоґія“ проф. З. Войцеховського. — Сказані і недоказані слова дипл. полк. К. Ризінського.

Варшава, 9. лютого.

Рецепт на розвязку меншинного, зокрема українського питання у Польщі було вже дуже багато. „Від фразеольоґії — до патольоґії“ — таким наголовком можна би назвати великий цикль ріжних проєктів, що появилися на цю тему, в останніх кількох роках, як незрілі плоди багатьох польських теоретиків-„українольоґів“...

До пересічної ґалерії останніх прибуває оце ще одна, нова постать з далекого Познаня: **проф. д-р Зигмунт Войцеховський,** керманич та опікун „ідеольоґічних праць“ озонового **„Звйонзку Млодей Польскі“.**

Теоріями проф. Войцеховського не варто було б займатися окремо, бо вони не відскакують далеко від популярного сьогодні — на жаль — іґнорантизму в основних політичних справах, колиб не важне становище і вплив, що його має познанський професор.

Але тут треба пригадати одну інформацію, — на око — байдужу для українського читача. Кілька днів тому маршал Сьмиґли-Ридз прийняв на цілогодинній конференції головну команду „Звйонзку Млодей Польскі“ з майором Ґалінатом у проводі. Про цю авдієнцію проголошено такий комунікат: „Майор Ґалінат зголосив маршалові ще раз повну підлеглість організації йому та його приказам. Маршал живо цікавився осягами й методами праці „З. М. П.“ на усіх теренах і висказав на цю тему низку основних завваг. Делеґації „З. М. П.“ асистував **проф. д-р З. Войцеховський**“.

Як видно, позиція познанського профе... р. в урядовій політиці серед молоді — важ... І тому треба того оригінального „украї... ґа“-тоталіста представити українській прилюд... ній опінії.

Обєктивно кажучи, україністичне значі... ня проф. Войцеховського, як теоретика, що не мав практично до діла з українським життям та справами — значне. Що більше, — ідеолог молодо-польського тоталізму зуміє часами, як науковець, висловити цікаві історіософічні інтуїтивні заваги про українство.

Критерієм нехай послужать тут короткі суттєві винятки, що їх наведемо з обширної праці проф. Войцеховського п. н. „Між Німеччиною і Росією, з приводу книжки Адольфа Бохенського і Бончковського“ — надрукованої в однім з останніх чисел познанської **„Амаґ... ди паньства народовеґо“.** Ось вислів ... нань автора на марґінесах двох ... них польських публікацій: „Незалежна Україна, повстаючи в опозиції до Росії, мусіла б ... ставитись їй не лише політично, але й ... заційно. Мусіла б змагати до союзів з ... ньою цивілізацією, а ці союзи можливі ... ключно через Волинь і Східню Галичину, ... конвіку надихані цивілізацією Заходу ... док історичного звязку тих земель з Польщею ... Тому й антаґонізм між Польщею й Україною був би явищем стихійного характеру.“

Але далі:

„Не є в нашому національному ... приспішувати процес творення української держави. Чим пізніше до цього дійде ... часно — чим далі посуватиметься ... польщення наших південно-східніх ... з тим меншою для нас некористю буде ... створення української державности.“

І вкінці:

„Польщини на Волині й у Галичині — ... чевидно — не скріпимо, налертаючи до ... но парляментарного ладу, що був би ... правно-політичною оправою для усіх ... наційних намагань. Маємо власні ...

Еспанський червоний уряд вертається до Мадриду.

„ДІЯЛЬНІСТЬ КАТАЛЬОНСЬКОЇ АРМІЇ ЗАКІНЧИЛАСЯ...“

Валенсійська радіовисильня надала комунікат такого змісту:

Діяльність катальонської армії закінчилася: уряд вертається до частини Еспанії, якої ворог не здобув. Новим місцем осідку уряду буде Мадрид.

Не зважаючи на всі труднощі, уряд рішений до останньої хвилини боронити засад народньої свободи. Премієр закликає всіх еспанців до єдности та стверджує, що мету боротьби означили кортези на останньому засіданні.

СУМНИЙ ПОВОРОТ.

Політичні кола Парижа підкреслюють, що поворот Неґріна і Дель Вая до Мадриду не збільшить боєздатности червоної армії. Навпаки — їм прийдеться позвати всякі надії на якунебудь підмогу зі закордону. З огляду на те треба припускати, що ґен. Міяха прийме умовини капітуляції червоного уряду.

ЕСПАНСЬКІ НАЦІОНАЛЬНІ ВІЙСЬКА ОБСАДИЛИ ЦІЛИЙ ФРАНЦУЗЬКИЙ КОРДОН.

Комунікат головної кватири національних військ повідомляє:

Наші частини обсадили у переможному поході французький кордон від Пігсерди до Порт Бу. Катальонська війна скінчена.

ПОЛОНЕНІ З ЧЕРВОНОЇ АРМІЇ ВЕРТАЮТЬСЯ.

Через Пертюс вернулися до національної Еспанії полонені, звільнені з червоної армії, та 150 червоних міліціонерів.

ний досвід з часів бльоку національних меншин..."

І тут ми дійшли до своєрідного опікуна молодо-польського тоталізму.

За кілька чи за кільнанацять днів вийде у Познані у „Бібліотеці Авангарди" нова книжка д-ра Войцеховського під дивним наголовком: **„Повнота ідейної рації основою обєднання".** Характеристичні винятки з тієї книжки видрукувало новостворене озонове „Ютро Польскі". В останньому розділі, що зветься „Тоталізм польщини" читаємо м. і. таке:

„Партійно-парляментарний лад був дуже догідний національним групам у державах з мішаним національно обличчям, тому, що під формою парляментарної ґрупи давав би змогу творити репрезентації національних меншин. Знаємо, яку ролю відограла польська парляментарна репрезентація в політичному житті б. Галичини..."

„Якщо — міркує д-р Войцеховський — приймемо існування ППС, Пяста, Стр. Праци і т. п., то — ясна річ — **мусимо допустити також існування репрезентацій національних меншин".**

Національні меншини загрожують державі, отже:

„Ми (поляки) повинні створити такий лад, в якому лише ми, поляки, — ми господарі держави, накидуватимемо організаційні форми, такі, які нам потрібні під кутом нашого національного інтересу..."

Оцінюючи ці енунціяції піонїра тоталізму, поважний варшавський **„Куріер Польскі"** додав від себе коротку і ядерну заввагу такого змісту: „Деякі уважають проф. д-ра Зиґмунта Войцеховського **„маніяком тоталізму"** у Польщі. Маніяком тим, небезпечнішим, що за головну причину, щоб завести тотальну форму він подає обставину, що **на землях Річипосполитої живуть національні меншини."**

Власних коментарів не додаємо. КТВ.

З польської преси.

„Українські сто сотнарів загрожують Польщ".

ЗАГРОЗЛИВІ ЧИСЛА.

Оці загрозливі числа, як їх назвав тижневик **„Ютро Праци"** (ч. 6 з 12-го лютого ц. р.) — це стан української кооперації. П. Адольф Йосиф Райт у статті п. н. „Сто українських сотнарів" пише:

„Динамізм, пруживість і щоденна систематична ідейницько-організаційна праця українського руху виявляється між іншим у широко веденій кооперативній акції. Українська кооператива без уваги на її тип чи рід збирає у своїх рямах людський актив на площині приналежности до означеної, в цьому випадку — до української, національности і вже в той спосіб стає першорядним, свідомим свого покликання політичним знаряддям у руках скритих чи явних провідників. Ці провідники здають собі аж надто добре справу з політичних можливостей кооперативного руху, з його виховної ролі і справжньої сили. Українська кооператива поза своєю функцією і господарським значінням — освічує, привчає до збірної праці, виховує й освідомлює широкі маси народу і передовсім мобілізує найцінніші елементи та втримує їх у стані безперервної диспозиційности, у постійній „боєвій готовости". Леґальні форми кооперативної праці дозволяють їй якнайширше і якнайвсебічніше використати свої позагосподарські цілі. З таким „повним" використанням тих орґанізаційних форм стрічаємося саме в українській кооперації і цим у першу чергу треба пояснювати собі її буйний розвиток на південно-східніх землях."

Після такого вступу п. Райт подає коротесеньку історію української кооперації і пише далі:

„Згідно з даними Головного Статистичного Уряду Річипосполитої Польської загальне число союзних кооператив у Польщі було в році 1935 — 11.400, в чому польських було 6.655, українських 3.180, що творить великий відсоток 27,8% усіх кооператив у Польщі; у порівнянні з числом польських кооператив українці мають 47,3%, тобто майже половину. Коли пригадаємо собі, що згідно з останнім загальним списом людности в році 1931. на землях Польщі живе 3,222.000 (тобто 10,1% всієї людности) громадян, які послуговуються українською „матірною мовою" — то щойно на тлі тих чисел дані, що торкаються кооперації, зарисуються вповні яскраво і пророчисто."

Далі автор подає за „Атлясом України і суміжних земель" подрібні статистичні дані про українську кооперацію і каже:

„Українські кооперативи працюють головно на селі. На загальне число 2.586 хліборобсько-споживчих кооператив у 1935. році (стан на 31. XII.) було українських кооператив 2.189, а польських на терені цілого краю 379! Порівняння тих чисел не вимагає коментарів. Воно траґічне — і кінець."

Цей успіх української кооперації — каже автор — треба завдячувати тому, що українська молода інтелігенція після студій вертається на село, „закочує рукави на мускулистих руках і з важким зусиллям творить силу власного середовища". Автор закликає польську молоду інтелігенцію іти тим шляхом. А у своїй праці, щоб не забувала таких слів Пруса: „Тисяч сотнарів снігу, розділеного на сніжинки, тільки присипають землю і не шкодять найменшій травичці; але сто сотнарів снігу збитих в одну лявину руйнують хати і вбивають людей". І до цього додає п. Райт від себе: „Українські „сто сотнарів загрожують Польщі".

„Поборюю протиалькогольну пропаґанду".

„Куріер Віленьскі" (ч. 399 з 8-го лютого ц. р.) вмістив під таким наголовком статтю п. Гел Ромер, в якій вона твердить, що важко вести протиалькогольну пропаганду, коли є чинник, який „впихає в руки, реклямує і підсуває громадянам спірт на кожному кроці."

„І як тут уладжувати протиалькогольні дні чи тижні? Що вони можуть дати? Що може горстка слабих ідейників супроти монополю? — питається пані Ромер. І каже далі:

„Я цікава, що сказали б люди про го-

В. Б. ЄЙТС.

Ганраган Рудий.

КНИГА ВЕЛИКОГО ДІЯВОЛА.

Колись у половині минулого століття, чоловік у байовій сірачині, з величезною рудою чуприною чимчикував хвилястою, не дуже певною ходою вузькою вуличкою містини Сивого Озера. Каламарчик, що звисав на ланцюшку від шиї і бліде, завзятуще обличчя суперечалось з шерсткими, засмаленими від негоди руками і всі очі, що знали сільське життя пізнавали в ньому громадського писаря.

Несподіваний подув вітру замів вулицю на вуглу хати і бухнувши заверюхою соломи, що танцювала та підстрибувала під ногами прохожого, стримала його ходу так, що він мимохіть з острахом перехрестився. Такий вітер уважають люди перелетом ватаги Чорних Карликів. У тій самій хвилині його зір зупинився на невеличкому крамничному вікні. Там лежали звитки тютюну, три старі капелюхи без крис, макітра, лиха лоєвих свічок, кілька кусків мила, брила торфу із двома схрещеними глиняними кухлями на знак, що тут продають Солодове Пиво, нарешті відкрита книжка, якої сторінки були покриті двоогдяденими діграмами. Він навіть пригадав собі, якто власник крамниці раз оповідав йому щось про ту книжку, що в'тажна лежала за шибою весь час сподіваючись, що приманить якогось шукача небуденного. Тепер сам здивувався, що ніколи й не подумав оглянути її, а може навіть купити. Нахилився перед вікном, де стояв гурток дітей, що поштовхували одне одного ліктями з шепотом, якто сам Великий Діявол написав таку книгу. Похилений приглядався книзі довго і раз-у-раз річ важив. Нарешті випростувався і вдарив ногою у двері крамниці гукнувши: „Малий Падді! вилізь-но там із своєї діри!"

— Чи то ти Ганрагане Рудий? — озвався голос кремезного хлопчища, що висунув голову з низьких дверей. — А я гадав, що ти ввесь день учиш у школі на Папоротиному Стоці, а потім по школі доглядаєш шляхотську худобу Довдиного сина, побив би їх божий червоний гнів! А потім, гадаю, коли худоба вже у стайні, робиш вірші про давніх велитнів і лицарів, про благословенну Діву Марію, про чотирьох євангелистів і про свої легкодушні любощі!

— Я вже не маю школи.

— Чи ти втратив її таксамо, як школу у Великій Криниці через жінки?

— Правда сидить на твому язиці — відповів Ганраган — бо я попав у халепу через Майву Лявел, якій я присвятив пісню.

— Овене! коли ти тепер захочеш напитись Солодового Пива, то мусиш заплатити з ручки до ручки, бо хоч ти великий поет і знаєш латину не запишу тобі на борг ані чарочки.

— Я хочу не пива, а книги Великого Діявола!

— А чим-же ти хочеш заплатити за неї.

— Я саме продав перед хвилиною свою велику брунатну опанчу з каптуром, Михайлові Рафертовому.

— Даш мені два срібні шилінги; я знаю що на книжку то це великі гроші, але-ж вона так довго переходила в нашій родині з батька на сина. Бідний мій батенько — нехай з Богом спочиває! — забрав її на французькій бриґантині. О! бо мій татуньо хитрун був аж гей! Підпалив бочку льогтю на скелі одного арранського острову, щоб корабель згорів — для мила, яке везли на ньому...

Малий Падді дістав гроші, вийняв книжку з вікна, а Ганраган схопивши її кінчиками пальців одної руки і перехрестивши другою, всунув свою дорогоцінність за пазуху.

— А що ти хочеш зробити з тою моєю книгою, що цілі чотири роки хоронила мене від злодіїв?!

Ганраган навіть і не звернув уваги на такий запит, а стояв хвилину пересуваючи пальцями по рудій чуприні так, що шапка піднеслася йому вгору на кілька цалів. Після цього щось нагадав собі і не міг уже стримати потоку слів.

— Сиди тихо, а я скажу тобі нащо мені треба цієї книги, скажу не брехню, а правду. Отець Гілен каже, що я один з паростків Великого Діявола, а я йому на злість рішив витримати, поки не підбурить проти мене цілої околиці, як отець Клинсі підбурив Велику Криницю. Ти мусів чувати, що людй Фінна вкинули до пекла, бо це були самі погани, почитали тільки Дану, Ангуса, Даду, Ліра і Манананна і тих, що жили на сонці і тих, що жили на місяці. Але може ти не чував, що сам Бог зачудований могутніми ударами, якими вони гатили ворогів, їх піснями та казками, вибрав круг гладенької зеленої мурави довкола вибраного для них місця. Вони гарцюють на воєнних возах по тій зеленій мураві на віки вічні аж копита їх коней розбивають брили землі. Оскар найдужчий з них іде попереду з ціпами і зганяє нечисту силу з дороги. Отож їх пісні і мій один, бо щонебудь чоловік який чинив би проти мене і де б я не опинився, я завсіди візьму верх. І тепер коли отець Гілен старається звернути всіх сусідів проти мене, маю намір змагатися з ним і з ними і теж перемогти у цій суперечці. Ти знаєш, вони кажуть, що я дістав свої пісні від покоління Дана, коли мене приспали на Сірому Окопі: тепер я їм скажу, що я добув їх від самого Великого Діявола і покажу книгу на доказ, а коли повірять, буду сміятись, реготатись, і той сміх буде гладкою зеленою муравою передімною і за мною. (Далі буде).

дівельника, який, уладивши відповідне приміщення для рогатих і нерогатих тварин, підсував би свому інвентареві отруйні трави чи корм, від якого вироджувалася б його печінка, серце і взагалі дегенерувалася б раса? Сказали б, що це божевілля й виказали б чорне на білому, що докладає до того дурного інтересу. Ну, а з людським інвентарем це можна робити, бо... людина це не безрозумна тварина, має свобідну волю і людей є надмір. Тільки шкода, що власне внаслідок алькоголю, що його підсувають людському інвентареві — люди стають безрозумними тваринами, кровавими розбійниками і тратять усяку волю.

„Коли б переїхати наші малі й найменші містечка, ті провінціяльні діри, де киснуть з нудьги нечисленні інтелігенти й порахувати шиночки, розглянутися, як у найдальші закутини втискається горілочка, та що гірше, денатурат, про який кожний знає, що п'ють його також селяни, сліпнуть, трояться з місця, коли б освідомити собі ті випари, які в нас винюхуємо в кожну святочну днину, в кожному місці, не виключаючи костела (Пастирка і Резурекція традиційно відгонять горівкою у святинях), ті виїзди лікарського поготівля у святочні дні, ті родинні драми з сокирою в руці, ті гопки, по яких розвалені вікна, вибиті шиби, кілька судових справ, кількох пацієнтів у шпиталі і кілька могил на цвинтарі — свідчать пророчисто про ревну службу державному монополеві... — то може б десь там вгорі високі чинники зрезигнували з частини доходів та зменшили можливість набувати алькоголь і впиватися."

Але так як тепер — каже авторка — коли не можна припинити продажу горівки, то протиалькогольна пропаганда „виглядає на кпини з людей і кінець".

Вісти з Карпатської України.

ПРЕМІЄР О. ВОЛОШИН ЗДОРОВИЙ.

Стан здоровля премієра о. д-ра А. Волошина помітно поправився й о. д-р Волошин вибирається на кількаденний відпочинок до Рахова.

ДАР АМЕРИКАНСЬКИХ УКРАЇНЦІВ КАРПАТСЬКІЙ УКРАЇНІ.

Організація Державного Відродження України. (ОДВУ) в Америці вислала для Карпатської України на адресу премієра д-ра А. Волошина 117 великих пакунків, з яких деякі важать по 350 кг. Є в них взуття, одіж, шкіра на чоботи , тощо. Провід ОДВУ організує теж збіркову акцію медичних приладів. інструментів, ліків те інших потрібних річей для лічниць у Карпатській Україні. ОДВУ готовиться теж до прогульки в Карпатську Україну ,в якій візьмуть участь українці з усіх українських земель, що перебувають в Америці. Прогулька нараховуватиме кількасот осіб.

ДЕЩО ЗІ СТАТИСТИКИ.

На основі статистики видобувають річно в Солотвинських копальнях 174 тисячі тон соли, у ціні 56 міліонів корон чеських. З цього Карпатська Україна спотребовує тільки 7 тисяч, решту (167 тисяч тон) експортує до Чехії. Копальні соли в Солотвині це дуже багате джерело доходу. Багатство сучасного стану копалень не може бути навіть приблизно обраховане.

Карпатська Україна має 40 тартаків. Один з кращих тартаків є в Анталівцях, де ріжуть дошки, швилі, дерево потрібне для сірників, дерево для меблів, бочок, корків тощо. Дальші кращі тартаки є ще у Сваляві, Ясіні, Заброді та в інших містах.

У Карпатській Україні є 585 млинів, 20 господарських фабрик на виріб спірту на 60 горалень.

ДЕРЖАВНИЙ ЖЕРЕБЧИНЕЦЬ У КАРПАТСЬКІЙ УКРАЇНІ.

До окупації було в Карпатській Україні 39.600 коней, на окупованій території залишилося 11.245. Отже Карпатська Україна має після окупації 28.355 коней. По числу йдуть за собою: ужгородська округа, севлюшська, мукачівська, тячівська і т. д.

Карпатську Україну щодо господарського життя можна поділити на три смуги: гористу, середню та низинну. Саме цей розподіл беруть під увагу в державному жеребчинці в Туря Реметах. Там розріжняють такі породи: 1) Гуцули: Гробі, Горал, Гургул для гірської смуги, 2) Англійські повнокровні й півкровні та Ноніюси, що приділюються до низинної полоси, 3) Ліпіцанські, арабські півкровні та англьоараби, що приділюються для середньої смуги Карпатської України.

Інших племінників не допускають на територію Карпатської України, як тільки тих, що плекаються в жеребчинці в Туря Реметах, хіба за окремим дозволом та ухвалою спеціяльної комісії.

Крім коней племінників має державний жеребчинець теж стадо самичок, яке дало вже багато расових гуцульських коней, з яких велике число можна бачити вже в чсл. армії.

При тому жеребчинці є теж пробна стація сиво-бурої карпатської худоби, звідки має вийти чиста раса худоби на цілу Карпатську Україну.

КОМУНІКАЦІЯ З УЖГОРОДУ НА УЖОК УЖЕ ПОЧАЛАСЯ.

В Королеві н. Тисою закінчилися наради карпатоукраїнсько-мадярської залізничої комісії, яка вирішила деякі подробиці в комунікаційних справах устійнених уже передтим у Будапешті. Від 9. ц. м. почалася залізнича комунікація між Ужгородом та Ужоком, через прикордонну стацію Камениця.

УКРАЇНЕЦЬ ВІЙСЬКОВИМ ІНСТРУКТОРОМ СІЧИ.

Як ми вже подавали військовим інструктором Організації Народньої Оборони „Карпатська Січ" став старшина чехословацької армії. Цю вістку доповнюємо сьогодні деякими даними. Військовий інструктор-організатор „Січи" є родом із Галичини, називається Кмітицевич. Як полонений австрійської армії в Італії вступив він до чеського леґіону, який зорганізували в Італії, перебув кампанію на французько-німецькому фронті і згодом переїхав до Чехословаччини, в якій служив як старшина та осягнув ступінь отамана (майсра).

НОВА УКРАЇНСЬКА ФІЛЬМА.

В Хусті накрутили українську звукову фільму з визвольної боротьби України під наголовком „Україна в огні". Сценарій фільми написали: Микола Чирський та Бльондиненко. Словний доповід пера письменника Уласа Самчука, мистецьке оформлення М. Михалевича. Обстанова краєвидів з Карпатської України, сама дія виведена в Америці в робітнях Василя Авраменка, який випустив уже кілька українських фільм.

ВИДАЛИЛИ НЕБАЖАНОГО ЧУЖИНЦЯ.

З Хусту виселили на приказ влади, як небажного чужинця єпископа американських мадярів-грекокатоликів Степана Борошa, який вмішувався у внутрішні справи Карпатської України.

РОЗПОРЯДОК МІНІСТЕРСТВА ВНУТР. СПРАВ КАРП. УКРАЇНИ.

Міністерство внутрішніх справ К. У. видало розпорядок, яким для затримання порядку на демаркаційній лінії і спокійної розвязки праці делімітаційної комісії заборонило вступати озброєним цивільним особам у пограничне пасмо на віддаль півтора кільометра від границі.

ІРОНІЯ.

Дирекція мадярської ґімназії в Ужгороді заводить тепер граматику т. зв. руської мови премієра Карпатської України д-ра А. Волошина. Мадяри цим хотіли б доказати, що вони не переслідують українців, які припали Мадярщині. Але граматика ця ще з 1918 року і є вже перестаріла. Як кожна мова, так і мова українська зробила поступ вперед. Мадяри хотять спекулювати такою шанованою і любленою особою, якою є премієр о. Волошин.

УПАДОК МУКАЧЕВА.

Місто Мукачів вислало до Будапешту депутацію, яка заявила премієрові Імреді, що досі місто державалося власними засобами, але коли його відлучено від Карпатської України, воно мусить просити допомоги в центральному мадярському уряді. Недавно ми згадували про упадок і виселення більшости населення Ужгороду, тепер видно, що і Мукачево падає...

БЕЗПРИКЛАДНІ НАКЛЕПИ.

„Ешті Уйшаг", що виходить у Братиславі, написав що міністр Юліян Ревай переговорював в Будапешті про прилучення Карпатської України до Мадярщини. Є це видумка, якій рівної не знайти в журналістиці. Міністр Юліян Ревай ніколи не вів переговорів взагалі з Мадярщиною ані перед віденським арбітражем ані після того. Взагалі міністр Юліян Ревай до Будапешту ніколи не їздив. Не дивно, що влада Карпатської України відібрала дебіт цій бульварній ґазеті.

Хто ще не прислав самочинно дару з нагоди Різдва Христового Рідній Школі у Львові, вул. Сикстуська 46, тепер Оборони Львова 12 — той зробить це певне в лютім.

Наради у справі самоуправних виборів у Перемищині

Вістка, що в другій половині місяця грудня м. р. розійшлася по Галичині, що незадовго мають розписати вибори до самоврядних установ у повітах і містах Східної Галичини — зелектризувала майже все перемиське громадянство. Зараз створився „Український Повітовий Виборчий Комітет", який постановив якслід підготовити українське населення міста і повіту до виборів. Дальше, беручи під увагу сьогоднішнє політичне положення українського народу в Польщі та незвичайно важне значіння громадських рад в сьогоднішньому державному ладі, вирішено обєднати не лиш всі національні групи, але всі одиниці та піти до виборів самостійно.

На день 22. січня ц. р. зорганізовано в 13-ти волостях перемиського повіту волосні наради. Спеціяльні делегати говорили про значіння громадських виборів та реферували виборчу ординацію. Наради відбулися у волостях: **Вільшани** — реферували: адв. І. Дідух та інж. В. Моссора; **Германовичі** — реферували: д-р В. Загайкевич і дир. О. Сенечко; **Дубецько** — нарада відбулася в Руському Селі — реферували: м-р В. Савчак і Яр. Ощудляк; **Журавиця** — нарада відбулася в Бушковичах — реферували: д-р Ст. Біян, інж. М. Бурий і м-р М. Дутко; **Кіньківці** — нарада відбулася в Вапівцях — реферували: інж. А. Артимович і м-р Ст. Дзюбан; **Кривча** — реферували: Ст. Микита і Е. Домарадзький; **Медика** — реферували: дир. О. Станімір, м-р А. Повх і д-р В. Любінецький; **Мижинець** — реферували д-р М. Хробак, А. Чайківський і М. Чорний; **Нижанковичі** — реферували: посол м-р Ст. Ізвроцький і д-р В. Блюй; **Оріхівці** — реферували: дир. А. Борисевич і м-р А. Чубинський; **Поповичі** — реферували: м-р А. Лавецький, В. Нагайський і В. Кеб...; **Стібно** — реферували: д-р М. Рибак, д-р М. ...зяк і дир. А. Гула. В одній одинокій волости **Пралківці**, де мали реферувати адв. Ол. Ковальський і В. Кубрак нарада того дня не відбулася, бо аж з 3-годинним опізненням прибула підвода по референтів.

Наради відбувались при великому збірі селянства (пересічно 200—300 осіб) та серед великого зацікавлення.

Крім згаданих волосних нарад на домагання громадян відбуваються тепер наради в окремих громадах і тут є теж поважна фреквенція та велике зацікавлення. Досі відбулись наради в громадах: 24. І. Мальговичі — реф. В. Кубрак; Кіньківці — 25. І. Строневичі — Яр. Ощудляк; 29. І. Брилинці — реф. д-р М. Рибак і В. Кубрак; ... реф. д-р В. Любінецький і м-р А. Повх. ... ці — реф. Н. Пристай; Терновиці — реф. ... Рибак і В. Кубрак; Коритники — реф. ... Дідух; Бахів — реф. Яр. Ощудляк; ... реф. Яр. Ощудляк; 31. І. Сілець — реф. ... щудляк; 1. II. Лучиці — реф. В. Кубрак; ... Кругель Великий — реф. Яр. Ощудляк. ...

Рідна Школа має поверх 105.000 членів. Подбаймо, щоб це число збільшилося в 1939 р. вдвоє — Зголошуйтесь і вплачуйте членські вкладки до приналежних Кружків РШ а де їх нема, то просто до Головної Управи РШ у Львові, вул. Сикстуська 46, тепер Оборони Львова ч. 12.

...кого дня мала відбутися ще нарада в Хирині коло Кривчі на т. зв. Дубеччині, найдальше на захід висуненій частині Перемищини, де мав реферувати В. Кубрак. Але ця нарада не відбулася, бо референта, як тільки висів в Кривчі з автобусу, приарештував постеруиковий та відставив до місцевої поліційної станиці. По трьох годинах, по списанні протоколу референта звільнили, але не пустили його до Хирини. Відтак аж до відїзду до Перемишля стерегли його, щоби не дістався до Хирини, що лежить по другому боці Сяну. 3. II. Аксманичі — реф. Я. Ощудляк; 5. II. Молодовичі— реф. адв. І. Дідух; Сливниця коло Красічина — реф. д-р М. Рибак і В. Кубрак; Дроздовичі — реф. дир. О. Сенечко і Я. Ощудляк.

К—к.

Велике передвиборче віче в Яворові

Яворівщина знайшла спільну мову у справі самоуправних виборів. У перших днях ц. м. створено у Яворові спільний Повітовий Виборчий Комітет, куди ввійшли представники всіх партій та угрупувань з міста і відпоручники всіх громад повіту. Створено секретаріят і нав'язано зв'язок зі всіми діячами повіту.

Ударну кампанію розпочато скликанням великого передвиборчого віча, що й відбулося в Яворові у великій салі „Народнього Дому" 6. ц. м. На віче прибула така велика кількість громадян з Яворова й повіту, що саля не могла всіх помістити; багато прибувших мусіло вистоювати по коридорах, а то й перед брамою „Народнього Дому".

Віче відкрив голова П. В. К. **дир. О. Назаревич**. По виборі президії віча забрав слово посол округи **м-р С. Навроцький**, що в довшому рефераті зясував вагу самоуправних виборів та перейшов у поясненнях усі постанови виборчої ординації. Кінчаючи свій реферат, пос. Навроцький вітав створення спільного повітового виборчого комітету та візвав громадян повіту до повної консолідації на місцях при зголошуванні і виборі кандидатів на радних.

З черги забрав голос дир. **Назаревич**, що подав цілу низку пояснень до відповідних постанов виборчої ординації, ілюструючи їх прикладами та заввагами практичної натури.

В дискусії, що почалась по тих двох рефератах, забирали голос ріжні громадяни, що у своїх міркуваннях і запитах уявнювали багато зрозуміння для справи виборів.

Віче закінчено під гаслом: „Одна спільна українська лиcта в кожній виборчій окрузі. Всі до виборчої урни! Всі одним фронтом!"

—o—

Хто буде наслідником Пія XI?

Як твердить „Стампа", при виборі нового папи беруть в рахубу кандидатуру кардиналів: Пачеллі, Тедешіні, Сальофієтті, Маліоне, Аскалезі, Назаллі, Рокка, Далля, Коста; Піяцца; Бельто.

На думку редактора часопису „Корріере деллa Серра" найбільші вигляди на вибір має держ. секретар Пачеллі, фльорентійський архиєпископ делля Коста та б. нунцій у Варшаві Мармаджі. Крім того мабуть появляться кандидатури кардиналів: Массія — члена трибуналу ріжних конгрегацій, Шустера — міляньского архиєпископа, Лявітрана — архиєпископа Палєрма, Фоссатія — туриньского архиєпископа, Сальваджіяна — вікарія Риму, та Біондія — префекта конгрегації „де пропаганда фіде".

ТІЛО ПОКІЙНОГО ПАПИ ПЕРЕНЕСЛИ ДО СИКСТИНСЬКОЇ КАПЛИЦІ.

Пополудні перенесено тіло Пія XI. з приватних апартаментів до Сикстинської каплиці. Похід отвирав відділ гвардії, дальше йшли двірські достойники, опісля старшини шляхотської гвардії несли тіло на ношах, покритих червоною матерією. За домовиною ішов кард. Пачеллі, дальше 8 інших кардиналів. Домовину зложено у Сикстинській каплиці на високому катафальку, довкола якого горить 12 свічок. Шляхотська гвардія тримає почесну сторожу.

КОЛИ ВІДБУДЕТЬСЯ ПОХОРОН ПАПИ І КОНКЛЯВЕ?

Ватиканська державна канцелярія оголосила, що тіло Пія XI. виставлять у Сикстинській каплиці на 3 дні. Похорон відбудеться 14. ц. м. Конгрегація кардиналів рішила, що конкляве почнеться 1. березня.

ІТАЛІЙСЬКИЙ НАСЛІДНИК ПРЕСТОЛА ПРИ ТІЛІ ПІЯ XI.

В суботу рано приїхав до Ватикану наслідник престола, вписався до кондоленційної книги та помолився коло тіла папи. Витали і прощали його з протоколярними почестями.

Також мін. Чяно відвідав Ватикан.

КОНДОЛЕНЦІЇ.

У всіх державах члени уряду складають кондоленції на руки нунціїв та леґатів. До берлінської нунціятури вплинули м. ін. кондоленції від Гітлера і Ріббетропа. Перед замкненням зібрання англіканської церкви архиепископ Кентербері вшанував память покійного папи.

Клюб парляментарних справоздавців.

9-го лютого ц. р. святкувала 20-ті роковини свого існування дуже цікава станово-професійна організація журналістів у Польщі: Клюб парляментарних справоздавців у Варшаві. Це, так мовити, елітарне представництво всієї щоденної ріжнонаціональної та ріжнополітичної преси у Польщі. Це організація політичних редакторів усіх щоденників, це центр інформаційно-політичної пресової служби та одночасно центр політичних відомостей, які — не йдуть до преси і тільки служать канвою чи спонукою для публіцистичної діяльности. Всі найповажніші пресові конференції, пресові прогульки, політичні звязки та одночасно техніка пресово-інформаційної праці, організація самого журналістичного стану та оборона його професійних інтересів — усе це зосереджується у Клюбі парл. справоздавців, є його головною доменою, його монополем. Великий хист його організатори і провідники проявили в тому, що надали йому такий маркантний професійно-становий вигляд і витворили в ньому через те таку атмосферу, що Клюб у своєму нутрі вможливив 20-літнє згідливе співжиття людей ріжних національностей, ріжних віроісповідань, ріжних політичних світоглядів, ріжного віку, тому й ріжних темпераментів. Це було можливо тільки завдяки чималому тактові та особистій культурі провідників Клюбу та його окремих членів. Навіть ті, які своїми поглядами і вдачею могли внести фермент та доводити до конфліктів, увійшовши до Клюбу — мусіли достосовуватись до загальної атмосфери і „звичаєвих прав" Клюбу або —покинути його. Це теж та моральна сила Клюбу, яка дозволила йому зберігти себе при кількакратних поважних небезпеках у звязку з політичними змінами устрою та режиму. У Клюбі парляментарних справоздавців є — на жаль — від 15-ти літ усе ще тільки один українець.

Клюб парл. спрaвоздавців відсвяткував своє 20-ліття товариським бенкетом у т. зв. помпеянській салі Европейського Готелю у Варшаві. Від уряду був віцепреміер Квятковський, прийшов теж кол. маршал сойму Ратай, марш. сенату Медзінський та ін. Разом було к. 150 осіб. Голова Клюбу п-і Осбергерова внесла тост на честь „товариського духа журналістів". Велику веселість викликала повна гумору промова ред. Боського на честь найстаршої телефоністки в окремій централі міжміських телефонів, що є при Клюбі у сoймовому будинку, а також збірка фатальних „ляпсусів", що їх виписав довголітній стенограф сойму відомий письменник Іжиковський з текстів промов послів та сенаторів.

Що писало „Діло" 50 років тому.

Середа, 13. лютого 1889.

ОСЯГИ УКРАЇНЦІВ У СОЙМІ.

„На всякий спосіб — читаємо в огляді діяльности українських послів у соймі — руські посли ударемнили наміри тих, що хотіли, щоб руської справи в цьому соймовому періоді не торкати: нехай світ забуде про русинів. Тимчасом, саме навпаки, руської справи майже ніколи так не порушували, як тепер. Це моральний успіх, а матеріяльні були такі: ефнування руських парáлєльок у Перемишлі, руські промови краєвого маршала, вибір русина членом краєвого виділу, запомоги для руського театру (збільшено з 3.000 зр. на 6.000 зр.) для „Просвіти", для бурс і т. і. Очевидно, що ці успіхи не стоять у ніякій пропорції з потребами і правами русинів у Галичині, але не про це нам тепер іде, тільки про порівняння з давнішими осягами акції русинів у соймі."

ЯПОНСЬКА КОНСТИТУЦІЯ.

Токіо, 13. лютого. Проголошено японську конституцію, що зовсім подібна до німецької. Японський парлямент має складатися з двох палат; конституція запоручає свободу релігії і слова, свободу товариств і т. д.

Здоровий прояв.

XIX. ВИКАЗ.

Крім постійних щомісячних датків зложили дальше самочинно **з нагоди Різдва Христового на коляду Рідній Школі** (в золотих) отсі ВП.: Грицай Михайло Долина (через Центробанк) 20.16, Украінбанк Городок (через Центробанк) 10, д-р Кондрачук В. Лавцут 10, д-р Домбчевський Гусаків (Мостиська) 2, Антонюк Тарас — Мелешки (Мостиська) 2, Фута Іван Петровичі 5, Український Кооперативний Банк Перемишль 5, Українські Кооперативні ... Коломиї 149.17, Солодуха Теодор Мокротин 1, Казимірський Іван Рава Руська 2.50, Ірина Кліш Бурштин 2, д-р Добротвір Д. Липиця Долішна 2, Слупський Семен Загіря 5, Рудок 2.50, Борковська Марія Ванькович 5, Самбора 3, Лашецька Ольга Самбір 5, Стефанович Осипова Самбір 3, Стефанович Ольга Самбір 5, кооп. „Блеск" Косина 5, Селяну 10, Габрович Василь Заболотів 5, Снятина 85, Кружок Р. Ш. Снятин 50, Заньо Андрій Стоморохи 2, д-р Бандурка Г. Варяж 2, кооп. „Нива" Завишня 5, Сокаля 10, Вибранець Теодор Сокаль 2, перк. хор Сокаль 40, Пов. Союз Кружків Р. Ш. Теребовля (з повіту) 50, Стефан Опришко Миловання 10, Залеський Осип Тисьменичани 5, гр.-кат. церква Ліска 5, Турки 30, чит. „Просвіти" Вялівщина (Ярослав) 10, д-р Річинський Арсен Володимир Вол. 5, Головацьк Петро Івачів (пов. Злоч. Збаражів) 8, Іваночко О. Вадицкі Горішні 2, Софія і Осип Стецури Варшава 5, Луцацевич Стефанія Варшава 2, Липка О. Варшава 3, інж. Збудовський Богдан Висока 5, адв. Савчак Юліян Городок 10, Ромашів Михайло Гопсово на Мазовші 10, м-р Букатович Лев Дукля 15, Мораш Йосиф Луки Шляхотські 5, Васьут П. Мокра 1, Новак Василь Пенцори 2, Мудрак Павло Пішлови 5, Голец Володимир Пузави 7, Ексюра Павло і Ярема Костюк Руда Пабяніцька 5, Лодзі 5, д-р Думка Никита Свинарин Волинські 4, арт.-мал. Горжиткевич Дамян Седльце 10, д-р Совінський Теодозій Солец н/Віслою 4, о. Калинич Теофіль Тарнава 7, Ткачук Ярослав Чемеринці 2, Бзанделюк Антін Чижів Білостоцький 2, Юрашець Лаврентій Шадліс (Калуське) 5.

(Продовження буде).

Сторінка без політики.

Як Папа Пій XI. проводив день.

Як жив у Ватикані Папа Пій XI? Подібно як і його попередники, він займав третій поверх палати. Там була його спальня, їдальня, а поруч приватна бібліотека і каплиця. Далі довгий ряд авдієнційних саль, де св. Отець приймав прочан.

День Папа зачинав в 7. зранку читаною Службою Божою в приватній каплиці. Потім сніданок: кава та булка з маслом. Папа голився щодня сам, а тільки що два тижні приходив ватиканський фризієр, що приводив до порядку його тонзуру.

День праці починався в год. 9-ій, коли зявлявся кардинал-секретар Пачеллі з рапортами від кардиналів-нунціїв з ріжних держав. Потім конференція, щоб обговорити події, які можуть мати вплив на справи Церкви. Після того св. Отець приймав кардиналів курії, які прибувають, щоб здавати звіт зі своєї діяльности. В год. 12-ій починаються прилюдні авдієнції, коли Папа приймає звичайно прочан і благословить їх. Св. Отець привязував до авдієнцій велику вагу і називав їх „своїми вікнами на світ". Порозумівався з прочанами легко, бо поза італійською мовою, говорив по французьки, еспанськи, німецьки, жидівськи та латинськи. Крім того розумів мову англійську, грецьку і польську. Останніми часами щораз приступніші та лагідніші стали приписи церемоніялу, як приймати прочан. Жінки в чорних сукнях без декольту мусять мати накриту голову, зате мужчин принимано тепер навіть у подорожних вбраннях. У великій престольній салі ждуть прочани. В даному менті клякають; отвираються двері, входив Папа в окруженні швайцарської ґвардії. Св. Отець переходив досить скорим кроком, подаючи путникам цілувати перстень; часами Папа зупинявся і розмовляв з прочанами.

Авдієнції протягалися нераз до години третої і довше. Потім св. Отець ішов на обід. Папа їсть сам, бо етикета Ватикану не дозволяє нікому сидіти при столі з Папою. Послуговує служба убрана в червону лібрею. По обіді звичайно короткий відпочинок, а по рекреації одна година проходу по ватиканських садах, без огляду на погоду. Виходячи на прохід, Папа вбирав на білу реверенду літньою порою білий, а зимовою червоний плащ і червоний капелюх.

Папа привязував до нових технічних винаходів чималу вагу. Виголошував сам промови крізь радіо. Жалів, що Ватиканська Держава не має відповідного терену до старту літаків. Увечір між годиною 6-ою і 8-ою приймав знов авдієнції. Потім ішов на молитву до каплиці, а в годині 9-ій вечеряв і довідувався про події дня. По вечері звичайно казав собі читати часописи, в годині 10-ій ішов до бібліотеки, де перебував часами а до півночі, читаючи і пишучи.

Коло 1. серпня виїзджав Папа на відпочинок до Кастель Ґандольфо. Мав при собі 4 ґвардистів, кілька камердинерів і кілька співробітників. Їздив автом у товаристві свого тайного радника. У Кастель Ґандольфо проводив він день зовсім таксамо, як у Ватикані: мало спав, увесь час працював, приймав людей на авдієнціях, роздавав тричі тижнево благословення молодим парам, розмовляв із представниками ріжних чинів. На господарстві мав багато курей і корів. Серед садів дві височенні вежі — одну церковну з алюмінієвою банею, щоб від неї заломлювалося соняшне проміння, як цього потребує недалека астрономічна обсерваторія. Є тут і чудове радіо, останній винахід Марконія; ним посвячував Папа на віддаль статую Богородиці в Мессині.

о. Степан Ковалів.

БІЛА ПАНІ.

Один з найцікавіших історичних документів про духи звязаний з поголоскою про духа „білої пані", що повстала вперше 1486. р. Біла пані показалася тоді в старому замку в Байрайті. Марґраф Филип Бранденбурський бачив білу паню у тім самім замку 1667. р. На другий день марґраф упав з коня і забився.

Чеський канцлер Слявата, пан замку Новий Двір, пише у своїх „Апольоґетичних книгах" про духа білої пані, як про явище зовсім певне і знане на всю околицю. Цей дух не робив нікому нічого злого, але коли зявився, віщував нещастя.

На замку гр. Дона у Східній Прусії показувався дух білої пані, коли хто мав умерти. Біла пані зявлялася головно вночі; якщо її не видно, то бодай чути було шелест сукні; завсіди після того хтось у замку умирав.

Переказ і образи.

В Берліні існує від XVI. століття переказ, що коли має умерти член панівної родини, тоді зявляється дух білої пані. Король Фридрих I. оповідав, що сам бачив цю постать. В лютім 1840. р. теж зявилася біла пані, а в червні помер Фридрих Вільгельм III.

Електорова Людвика-Генрієта бачила білу паню, як сиділа при бюрку. Дух був прибраний у білі атласи, з зачіскою на тодішню моду. Говорили, що коли має прийти нещастя, біла пані показується в чорних коронках і рукавичках, та коли має звіщати добру новину, то вся в білих атласах.

В Байрайті знаходяться два образи з її постаттю. Один у новім замку, другий в Ермітажі. В замкових актах є протоколи з підписами свідків, які підтверджують дійсність появи білої пані.

Інтендант княжих замків ґр. Мінстер, людина освічена і не забобонна, запевняв, що хоч оминав завсіди кімнати, де висів образ білої пані, то все-ж бачив у замку кілька разів білу паню.

Охмайстер королівського двору бачив у 1666. р. духа білої пані і з гнівом спитав: „Невже-ж, ти стара, ще мало забрала крови? Ще хочеш більше?" Тоді біла пані схопила його за руки і кинула зі сходів, так, що сильно потовкся і подер на собі убрання.

Історія з французьким ґенералом.

Коли в 1806. р. ночував у тім замку французький ґенерал Д' Еспань, командант дивізії кавалерського корпусу, счинився коло півночі в спальні ґенерала страшний крик. Збіглися офіцири, ординанси і побачили ґенерала під ліжком на середині спальні. Ґенерал був дуже схвильований, казав собі спустити кров і зажив порошків на нерви. Як уже очуняв, оповів, що бачив постать зовсім подібну до образу білої пані; вона загрозила йому, що його задушить, затягнула ліжко на середину спальні і звалила враз із ґенералом на землю. Іще тої самісінької ночі ґенерал Д' Еспань виїхав на іншу кватиру. Ґенерал був заедно неспокійний і казав, що цю зяву вважає за вістку близької смерти. Ґенерал видав старшинам приказ зробити негайно обзорини кімнати, де він спав. Там повідривали тапети, зірвали всю підлогу, але ніде не віднайшли щось підозрілого, ні заглибин, ані таємних дверей, ні сліду побуту людини.

Відомість про цю подію розійшлася блискавкою в цілій французькій армії, а дня 21. травня того самого року ґенерал Д' Еспань упав на полі слави у битві під Асперн.

Наполеон теж боїться.

Цісар Наполеон I. був двічі в Байрайті: уперше 14. травня 1812. р., коли йшов на Москву. Цісар мешкав у новім замку. Передтим вислали туди курієра з виразним повідомленням, що цісар не бажає собі ночувати в кімнатах, де показується біла пані. Видали теж наказ, що перед приїздом цісаря нікому не вільно входити до його кімнат. З того виходить, що цісар був дуже добре поінформований про появи духа білої пані. На кілька годин перед приїздом цісаря, гр. Мінстер обходив кімнати, щоб перевірити, чи все в порядку. Коли один переходив через „пальмову ґалерію" побачив з острахом постать якоїсь пані; пригадав от майстрові цісарський наказ, глянув ще раз на незнайому і пізнав у ній білу паню. По хвилині постать зникла зовсім.

Коли великий цісар французів прибув до замку, то передовсім спитав гр. Мінстера, чи його накази виконані. Але на другий день [illegible] ну цісар був неспокійний і сумний. Кілька разів повторяв: „Цей проклятий замок" і заявив, що вже ніколи в ньому не зупиниться. Цісар довідувався також подрібно про стрій, в якому біла пані намальована на образі; але коли хотіли принести образ, щоб його показати цісареві, він відмовився глянути на нього. В товаристві цісаря запевнювали, що цісар мав [illegible] і мабуть бачив духа білої пані.

Ледви рік минув, а його щаслива зоря швидко стала меркнути. По московській невдачі [illegible] був цісар до Байрайту 3 серпня 1813 р. [illegible] ський курієр дістав доручення не приготовлювати кватири для цісаря в замку, де показується біла пані. А коли цісар приїхав до Байрайту, не хотів тут ані години залишитися і поїхав до Пляєн.

Таємниця цієї білої зяви нерозгадана і досі, як багато інших подібних. Особи, що потверджували згадані явища — були дослідні і не боязкі. Всі теорії тут можливі. Подібним явищам неодин дослідник присвятив цілу книжку. Покищо ясної „наукової" відповіди для всіх спільної — нема.

Іспит політичної зрілости карп.-української людности

ПОДРІБНИЙ ВИСЛІД ВИБОРІВ ДО ПЕРШОГО КАРПАТОУКРАЇНСЬКОГО СОЙМУ.

ХУСТСЬКА ОКРУГА:

Крива (за УНО — 391 голосів, проти 118 голосів), Полна Быстра (167 — 16), Березово (1140 — 1), Данило-во (383), Крайниково (511), Шандрово (781), Драгово (2403 — 9), Золотарево (1128 — 32), Горінчово (1190 — 23), Хуст (6208 — 2122), Іза (427 — 1109), Кошельово (1324 — 107), Липша (1805 — 23), Липецька Поляна (3301 — 19), Забродок (898 — 9), Сокирниця (1139 — 21), Вишне Селище (1126 — 14), Нанково (727 — 44), Копашново (836 — 19), Велятин (1360 — 3), Вишково (2923 — 361).

СВАЛЯВСЬКА ОКРУГА.

Щербівці (179 — 20), Тибава (318 — 31), Мартинка Мала (194 — 27), Глинянець (532 — 5), Сusик (16 — 64), Нижня Грабовниця (284 — 6), Косино (214 — 26), Обава (398 — 42), Пасіка (117 — 218), Борсучина (61), Вись (96 — 9), Котельниця (104 — 1), Лятірка (348), Медвежий (64), Мишарониця (66), Ростока Нова (138), Тибове (136 — 8), Вербіаш (229 — 3), Заводка (381 — 2), Нижні Верецьки (875 — 59), Вишні Верецьки (808 — 4), Лази (311 — 4), Абранка (179 — 30), Ялове (71 — 1), Климово (373 — 4), Уклина (120 — 2), Задільсько (170 — 1), Івір (189), Нове Село (24 — 7), Гукливе (712 — 35), Латорця (513 — 11) Стройна (511 — 65), Сасівка (3013 — 26), Чинадієво (1244 — 21), Голубине (706 — 33), Буковець (95 — 204), Вишня Ростока (32 — 126), Нижня Ростока (137 — 26), Перехресна (137 — 26), Гаврьовниця (292 — 10), Неліпина (898 — 50), Березники (1023 — 20), Свалява (2781 — 186).

ВОЛІВСЬКА ОКРУГА.

Новоселиця (564 — 1 неважний), Лляховець (252 — 6), Розтока (693), Келечин (394 — 9), Вучкове (299), Буковець (307 — 4 нев.), Іза (542), Ростока (326), Річка (8 — 2), Негровці (705), Колочава (1816 — 3), Майдан (1291 — 1 нев.), Пилипець (437 — 6 нев.), Синевір-Поляна (500), Лозянська (563 — 2 нев.), Волове (1436—51).

ТЯЧІВСЬКА ОКРУГА.

Бедевля (394 — 6), Біловари (357), Вуштино (1452), Бетгутра (952), Чумальово (806 — 6), Дубове (2401 — 1), Дулова (611 — 4), Грушово (2400), Кальник (1405), Кобилецька (428), Красна (445 — 3), Кричово (631), Широкий Луг (969 — 1), Німецька Мокра (384 — 1), Руська Мокра (527 — 2), Нягова (613), Нересниця (1909 — 1), Новоселиця (297 — 1), Руська Поляна (1216), Тячів (3350 — 637), Тербля (715 — 6), Терново (2106 — 4), Угля (1181), Усть-Чорна (608 — 8), Вонігово (705), Вільхівці (2301), Тереса (1288 — 6), Ганичі (1421).

ОКРУГА ВЕЛИКИЙ БЕРЕЗНИЙ.

Великий Березний (1525 — 15), Малий Березний — (487 — 2), Буковець (448 — 4), Нижня Бистра (385 — 2), Чорноголова (821 — 14), Домашина (221 — 2), Гусна (204 — 1), Княгиниця (191 — 34), Кострина (683 — 5), Лубня (1157), Луг (191 — 1), Мирче (263 — 5), Мочар (109 — 7), Пастиль (140 — 2), Костьова-Пастиль (235), Ростока-Пастиль (211 — 2), Смерекова (225 — 79), Свіржа (610 — 2), Стричава (228), Нова Стужиця (278), Ужок (506), Волосянка (783 — 4), Загорб (288), Завісина (179).

ІРШАВСЬКА ОКРУГА.

Бабичі (179 — 99), Брод (685 — 11), Чорний Потік (282 — 2), Дубровка (464 — 31), Довге (2071 — 7), Дуби (99 — 4 нев.), Івашковиця (95 — 86), Климовиця (126 — 21), Колодне (367 — 24), Лисичево (955), Лоза (513 — 2), Локуття (222 — 28), Ростока (246), Смолиговиця (863 — 122), Собатин (116 — 1 нев.), Шаркадь (470 — 3), Вологське (359 — 80), Воловиця (140 — 1 нев.), Ільниця (2288 — 43), Осій (854 — 20), Залис (1102 — 29 нев.), Кушниця (1158 — 4), Сільце (900), Імстичево (1014), Іршава (1510 — 55).

ПЕРЕЧИНСЬКА ОКРУГА.

Ворочів (552 — 4), Дубриничі (517 — 11), Зарічє (810 — 124), Липовець (131 — 3), Мокра (246 — 2), Новоселиця (231 — 2), Туря Пасіка (782 — 13), Пастиль Мала (128), Перечин (1445 — 20), Порошково (945 — 206), Раків (508 — 15), Симери (501 — 10), Симерки (480 — 3), Турниця (416 — 72), Туря - Бистра (505 — 45), Туря Поляна (690 — 6), Туря Ремети (963 — 152).

ПІДСУМКИ КАРПАТОУКРАЇНСЬКИХ ВИБОРІВ У ЧЕСЬКІЙ ПРЕСІ.

Чеська й німецька преса у Празі стверджує в понеділкових ранішніх виданнях, що населення Карпатської України твердо й рішуче заявилося за своєю владою та за федерацією. Найхарактеристичніше явище — підкреслює праська преса — це те, що найбільше білих прапорів на знак повної виборчої перемоги та найбільший відсоток голосів „так“ дали прикордонні місцевости, які таким чином найкраще виявили своє становище до ворожої пропаґанди. Столиця Карпатської України Хуст дала 75% голосів „так“. В деяких околицях той відсоток доходив до 98%. Загально — пише чеська преса — впало від 75—90% за листою УНО.

—o—

Німецький консуль приїхав до Хусту

ПРАГА. ЧТК. До Хусту приїхав у суботу новоіменований німецький консуль д-р Шплецтесер.

БАТАЛІОНИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ГВАРДІЇ В РУМУНІЇ.

БУДАПЕШТ. „Фронт Національного Відродження“ почав творити т. зв. „баталіони національної гвардії“, що будуть відділами довійськового вишколу. До них входитимуть молоді члени „Фронту Національного Відродження“. На чолі тих формацій станув б. інспектор кавалерії ген. Георґеску.

—o—

Війна на Далекому Сході.

ЯПОНЦІ ЗАЙМАЮТЬ ДАЛЬШЕ ОСТРІВ ГАЙНАН.

Японське військо продовжує акцію занимання острова Гайнан, при чому воно опанувало одну з найважніших стратеґічних точок острова. Японці запевнили собі контролю над гирлом ріки Нанту.

Згідно з вістками з японських джерел, у Кіюнгчав, головному місті на острові Гайнан зовсім привернено спокій. Коло 1000 мешканців вернулося до своїх осель. По захопленні міста японцями створився китайський комітет для забезпеки спокою.

70-ТИСЯЧНА КИТАЙСЬКА АРМІЯ НЕ МАЄ ВІДВОРОТУ.

Агенція Домеї повідомляє, що японське військо окружило 70-тисячну комуністичну китайську армію в провінції Гопеї та відтяло їй усі шляхи відвороту.

ФРАНЦУЗЬКІ ЛЕТУНИ В КИТАЮ.

Китайський амбасадор у Парижі Веллінґтон Коо при допомозі колишнього французького міністра летунства Кота звербував до армії маршала Чан-Кай Шека 49 французьких летунів, що вже знаходяться в дорозі до Китаю.

Червоний прем'єр у Мадриді.

До Мадриду прибули члени червоного еспанського уряду з премієром д-ром Неґріном і міністром закордонних справ дель Вайо. Негайно після їх приїзду почалося засідання ради міністрів.

Ґен Франко бомбардує Мадрид

Артилерія ґен. Франка нагально обстрілювала Мадрид. Стрільна падали в цілому місті. Вогонь тривав від год. 10.30 до год. 11.15. Одно стрільно поцілило будинок французької амбасади і незначно його ушкодило.

—o—

ЕСПАНСЬКИЙ АМБАСАДОР У КАНЦЛЕРА ГІТЛЕРА.

БЕРЛІН. Канцлер Гітлер прийняв у суботу еспанського амбасадора маркіза де Магаз, який вручив канцлерові відручне письмо ген. Франка. Після того канцлер Гітлер відбув з амбасадором довшу розмову, в якій взяв участь також міністр фон Рібентроп.

Почався похорон папи Пія XI.

ОСТАННІЙ ПОКЛІН ПОКІЙНОМУ ПАПІ.

В неділю від ранку допустили до базиліки св. Петра публику, яка масово приходить скласти останній поклін Святішому Вітцеві. Ранком відправлено в церкві св. Петра торжественну жалібну Службу Божу. Такі Служби Божі відправлятимуть 9 днів, в останніх трьох днях богослуження правитимуть кардинали в Сикстинській каплиці.

В неділю передполуднем склало Святішому Вітцеві останній поклін 150 тисяч вірних. Між ними звертала на себе увагу велика кількість прочан, духовних і світських. Наплив публики був такий великий, що в полудн. годинах треба було довго чекати, щоб дістатися до церкви.

ПОХОРОННИЙ ОБРЯД ПОЧАВСЯ.

В неділю почався 9-тиденний період жалібних богослужень за упокій померлого папи.

Ватиканське радіо закомунікувало, що мощі папи Пія XI складуть до саркофаґу у вівторок 14-го лютого пополудні. В похороні візьмуть участь тільки кардинали, духовенство, дипльоматичний корпус і ватиканські достойники. Публики до церкви св. Петра в тому часі не допустять.

На німецьких церквах нема прапорів з приводу смерти папи

На вістку про смерть папи єпископ Берліна Конрад гр. фон Пройзінґ наказав вивісити на церквах прапори з церковними барвами, спущені до половини машту. Але тому, що в Німеччині згідно з наказом не можна вивішувати ніяких інших прапорів крім державних без попереднього розпорядку компетентної світської влади, на церквах і приходствах не вивішено прапорів. Розпорядок єпископа відчитали тільки з амвон.

Коли виберуть нового папу?

КОНКЛЯВЕ ЗБЕРЕТЬСЯ ПРИ КІНЦІ ЛЮТОГО.

Конкляве для вибору нового папи збереться не раніше між 26-го лютого, але не пізніше, як 1-го березня. Трансатлянтійський корабель Острука, яким їдуть архиєпископ Буенос Айрес кардинал Капеальо й архиєпископ Ріо де Жанейро кардинал Леме, прибуде до Неаполю 1-го березня, звідки оба південно-американські кардинали відїдуть до Риму і ще того самого дня візьмуть участь у конкляве.

ЯКІ Є КАНДИДАТИ НА ПАПУ?

Обговорюючи можливости вибору папи італійська преса подає як кандидатів: архиєпископа Фльоренції 67-літнього кардинала Елія Далла Коста, 63-літнього кардинала Массімі з римської курії й архиєпископа Палермо, кардинала Лявітрано. Вичисляють теж прізвища кардиналів, колишніх нунціїв Телестіні, Мармаджі і Малеоні, хоча „Газетта дель Пополо“ досить виразно заявляється проти кардиналів чужинців, дипльоматів і монахів. „Стампа“ виступає проти кандидатури кардинала Пачеллі.

Не забудьте доходи з просфор, театральних вистав, концертів, забав та інших імпрез переслати Рідній Школі у Львові, вул. Сикстуська 46, тепер Оборони Львова 12. Вони будуть проголошені у пресі.

Ґен. Франко наступає червоним на пяти

НАЦІОНАЛЬНІ ВІЙСЬКА ЗАЙМАЮТЬ ОСТАНОК КАТАЛЬОНІЇ.

Війська ген. Франка заняли в неділю без якогонебудь спротиву противника простір Лівія, що лежить близько міста Пуіґцерда. В руки національної армії впало багато военного матеріялу, між іншим кільканадцять вагонів навантажених муніцією.

Літаки ген. Франка бомбардували військові обекти в Алькарацепос, Балальказар, Чілльон і в Валенції.

Згідно з комунікатом червоної армії підчас бомбардування Валенсії впало 8 вбитих і 25 ранених. 45 домів у румовищах.

5.000 МІЛІЦІОНЕРІВ ВЕРНУЛОСЯ ДО НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕСПАНІЇ.

Члени червоної міліції, що перейшли французьку границю, щораз численніше заявляють охоту повороту до національної Еспанії. Досі вернулося туди коло 5.000 міліційників.

ПЕРЕПУСКАЮТЬ ПО 6 ТИСЯЧ ДЕННО.

Французько-еспанську границю на відтинку Сан Себастіян замкнули. По французькому боці таборує коло 12 тисяч реемігрантів. Досі вернулося до національної Еспанії понад 20 тисяч міліціянтів і цивільних втікачів. Влада ґен. Франко повідомила французьку владу, що почавши від вівтірка перепускатиме через Ірун по 6 тисяч реемігрантів денно.

ШВАЙЦАРІЯ ВИЗНАЄ УРЯД ҐЕН. ФРАНКО.

Президент Мотта заявив міністрові еспанського червоного уряду в Берні, що Швайцарія в найближчому тижні визнає уряд ґен. Франко з уваги на велику кількість швайцарців, що живуть в Еспанії та на живі торговельні взаємини між обома країнами.

Збори Союзу Українських Адвокатів.

Дня 11. лютого відбулися XVI. звичайні Загальні Збори Союзу Українських Адвокатів у Львові в домівці Центробанку під проводом президента **д-ра К. Левицького** і при участи мейже 70 членів.

Збори відкрив президентСУК. і подав огляд діяльности організації, вказуючи на потребу зединення всіх українських адвокатів у своїй становій організації і на конечність активної участи у працях організації: у сходинах, рефератах та у співпраці в фаховому органі СУА. Промовець зложив признання секції аплікантів за її дуже живу діяльність, згадав про зміну закону про устрій адвокатури, про замкнення доступу до адвокатури, про засистування права вибору органів Адвокатської Палати і про боротьбу за права української мови. Вкінці згадав про членів СУА, що за останній рік померли. Присутні вшанували їхню память, повставши з місць.

З черги поодинокі члени Виділу відчитали: звіт з попередніх загальних зборів СУА, звіт організаційного референта, звіт скарбника, звіт голови секції аплікантів та звіт Контрольної Комісії. Після заввати до цих звітів забирали голос організатори СУА, які крім звітів порушили незвичайно важну й одночасно дуже болючу справу, а саме справу боротьби за права української мови. Промовці подавали цілу низку прикладів непошанування мовного закону (відбирання присяги від свідків і сторін українців в неукраїнській мові, не зважаючи на правне налагднання цеї справи) з одної сторони та з другої сторони на непевне користування і бережения українськими адвокатами прав їхньої рідної мови у квестіонарях, письмах до влади та промовах. Врешті промовці звертали увагу на факт, що українське громадянство легковажить собі справу заступства адвокатом українцем і цілковито не пильнує мовних прав і застережень законом. Тому вказано на потребу енерґійної оборони прав рідної мови. Цей обовязок повинні взяти на себе: громадянство, всі адвокати та Українська Парляментарна Репрезентація.

Один з промовців, **д-р Лисий**, вказував на дуже важкі відносини серед українських адвокатів, пригадав їхні заслуги у громадянському житті в недавньому минулому і заявив, що саме через теперішню матеріяльну скруту участь адвокатів у ширшій народній праці мусіла зменшитись. Тому він настоював, щоб пригадати громадянству на обовязок прийти адвокатам, цьому важному громадянському чинникові, з допомогою.

Проф. д-р **Старосольський** домагався управильнення справи допомоги для родин членів СУА і також для самих членів при відкриванні адвокатських канцелярій та висловив побажання, щоб Виділ припоручив котромусь із членів СУА предложити в цій справі відповідний проект.

Адвокат д-р **Когут** підніс факт, що в Станиславові суд увів звичай побирати 50 сот. на Т. О. М. і без поквітування на вплату цієї суми не видає виконної клявзулі.

Промовцям відповідали члени Виділу, після чого Збори вибрали комісію-матку, яка предложила кандидатів до нового Виділу. Збори вибрали знову і через аклямацію **президентом СУА д-ра К. Левицького**, віцепрезидентом **д-ра М. Волошина**, і **д-ра В. Старосольського**. Членами Виділу вибрано: **д-ра Л. Ганкевича, м-ра Ст. Стефаника, д-ра Ст. Біляка, м-ра Жизневського, д-ра Р. Перфецького, д-ра Е. Шуровського, д-ра Д. Сосюкала, д-ра В. Лициняка, д-ра К. Паньківського.** Членами Контрольної Комісії: **д-ра О. Надрагу, д-ра О. Марітчака, м-ра Криштальського.** Делеґати для бережения інтересів аплікантів вибрали: **м-ра Ю. Фелинського.**

Просфори у Львові.

ПРОСФОРА КОМІТЕТУ БУДОВИ ЦЕРКВИ СВ. ІВАНА БОГОСЛОВА.

Традиційна вже просфора Комітету будови церкви св. Івана Богослова при вул. Потоцького, що відбулася вчора в салі Ремісничої Бурси при вул. Бартосівної, стягнула понад 150 осіб, мешканців Вульки і сумежних вулиць та кількох гостей з міста. Просфору посвятив і гарну промову виголосив голова Комітету будови о. крил. Дзерович, що привитав прибувших, оповів коротко перепетії з будовою церкви та зложив гарячу подяку всім, що причиняються чи то працею чи грошевими жертвами до діла будови. Після відспівання присутніми і хором ремісничої молоді кількох колядок та одної музичної точки промовив ще коротко ред. Качмар, заохочуючи громадянство Вульки до викінчення своєї церкви. В середині просфори прибув Преосв. Будка, що сказав кілька слів про вагу церкви та обіцяв віддержати від себе змагання Комітету. Цю заяву Преосвященного приняли всі гучними оплесками. При кінці уладжено збірку на докінчення будови церкви, до якої причинилися всі радо своїми лептами. Просфора пройшла в гарному настрою і є надія, що Комітет доведе справу будови церкви ще в цьому році до успішного кінця.

СВЯТО ПРОСФОРИ НА ЛИЧАКОВІ.

Заходом усіх українських установ Личаківської дільниці відбулось у неділю 12. лютого в домівці читальні „Просвіти" свято просфори. Велика й гарно прибрана саля читальні ледви змогла примістити гостей.

Просфору поблагословив парох церкви св. Петра і Павла о. Дуткевич, який виголосив опісля теплу витальну проповідь від парохії. В імени личаківського Кружка „Рідної Школи" говорив проф. д-р М. Панчишин. Преосв. Н. Будка, що зявився щиро привитаний зібраними на це свято, присвятив у своїй промові окрему згадку покійному Папі на основі власної зустрічі з ним. П. Волощакова говорила від українського жіноцтва Личаківської дільниці, дир. Радловський від „Сокола", адв. Решитилович від Організації українців міста Львова, п. Сухий від „Просвіти", дир. Филипович від кооперації, радн. Ривюк в імени гостей, о. Каштанюк від організацій Жовківської дільниці і ред. Зиблікевич від преси.

Промови переплітано перекускою і співом колядок і щедрівок. Відхід Преосв. Никити закінчив офіціяльну частину свята; лишились на салі для гутірки й забави тільки члени личаківських установ.

Спортові висліди.

УКРАЇНА — ЧОРНІ II.

Останній метч за мистецтво дьвівської Б... відбудеться в неділю 19. п. м. в год. 7. вечором у С... товій Галі при вул. Яблоновських. Ці змагання ... відбутися 15. п. м. одначе з причин від Українс... ложних в цьому році не можуть відбутися.

ФІС ПРИ ПРАЦІ.

В суботу 11. п. м. відбулися в Закопанім ... та міжнародніх лещетарських змагань ФІС-у ... ньо-весняній погоді. Підчас відкриття ... вічні висліди зйадового бігу:

Мужчини (3600 м.): 1) Лянтнер (Німеччина) ... 2) Енеьофін (Н) 3:28,03; 3) Молітер (Швайцарія) ... 4) Вальх (Н) 3:30,31; 5) Апель (Франція) 3:32,56; 6) ... роні (Італія). Чех Бронислав — Польща зайняв ... місце.

Жінки: 1) Кранц Крісті (Н) 3:25,44; 2) Рес ... 3:39,15, 3) Ґедль (Н) 3:40,71, 4) Ма ... (Франція), ... Шад (Швайцарія), 6) Вілям (Фр.). Степкова — ... ща зайняла 19-те місце в часі 4:25,25.

ГАКІВКОВІ ФІНАЛИ.

БАЗЕЛЬ. Канада — Америка 4:0 (3:0, 1:0, 0:0).

ЦІРІХ. Швайцарія — Чехословаччина 0:0.

Ці змагання, не зважаючи на 3-кратне продовження не дали висліду, тому міжнародня федерація ... ла, що обі дружини відбудуть 15. III. п. р. змагання ... мистецтво Европи.

ЗА 5. І 6. МІСЦЕ.

БАЗЕЛЬ. Німеччина — Польща 4:0 (1:0, 3:0 ...). Після цих змагань Німеччина зайняла 5 місце і табелі, Польща 6-те.

БОКС.

ПОЗНАНЬ. Польща — Мадярщина 14:2.

КОПАНИЯ МЯЧ.

ДРОГОБИЧ. Юнак — Кадіма 6:0 (3:0). Юнак розпочатував уже весняний сезон.

КРАКІВ. Краковія — Напшуд 5:1 (3:0).

КРАКІВ. Висла — Кабель 4:2.

ЛІСАБОНА. Швайцарія — Португалія 4:2 (2:...).

НОВИНКИ

14
Лютий

ВІВТОРОК
Ст. ст. 1. лютого 1939.
Трифона.
Лат. Валентина сп. м.
Сонце: схід — 6.39, захід — ...
Місяць: схід — 4.02, захід — ...

Завтра: 15. лютого. Середа.
Ст. ст. 2. лютого 1939.
Стрітення Господнє.
Лат. Фавстина і Йова.
Сонце: схід — 6.37, захід — 16.40.
Місяць: схід — 4.43, захід — 13.51.

—o—

— **По ціломісячному побуті у Львові** Український Народній Театр ім. М. Садовського в ... Ріжнородностей 15. II. в середу прощає ... ське Громадянство виставами год. 3.30 ... „Пісня Бескиду" народня песа в 3 діях, ... дії лемківське весілля і в год. 8. веч. ... ланна" нар. песа в 5 діях. — Білети в Со... Базарі.

— **Курси косметичні Слави Добрянської** ... Кохановського 15 а. Школа професійна ... джена кураторією під управою лікаря ... льоґа д-ра Лисяка. Вписи щоденно. Тел. ...

— **Магазин постелі Р. Джала** — Львів ... щини 5, поручає ковдри, матраци — ... люе ковдри по 4 зол., матраци по 6 зол. ... має піря до прання. Тел. 294-81

— **З якнайкращих** шкірок футро — ... і виконує у нас тільки Юліян Глушевський ... рік основ. 1928 — Львів, пл. Капітульна ... пов., телефон 254-46.

— **Велика знижка цін на радіоприймачі** ... типів, наймодернішої конструкції. ... формацій і катальоґів в українській ... „Е-комп" Львів, вул. Сикстуська 29. ... цію: безплатна достава приймача і ... тени.

— **Українська авдиція.** У вівторок 14 ... год. 14.00—14.30 передаватиме Львів ... „Народні впливи в інструментальній ... якій візьмуть участь Галя Левицька ... ницька (фортепіян) та Стефа Левицька ... ка), відомі українській публіці ... сили.

— **В понеділок і вівторок брами** ... **дуть незамкнуті до 24-ої години.** Львівське ... родське староство видало розпорядок ... уваги на вправи у протилетунській ... 13-го (понеділок) і 14-го (вівторок) ... всіх львівських реальностях мають бути ... кнуті до год. 24.

— **У статті „Греко-католики „поляки"** („Діло", ч. 32) зайшли дві друкарські помилки, які справляємо. В 10. рядку згори: „вони мали свій **окреслений вплив**" (видруковано: „окремий") і 15. рядок „своерідна **доцільність**" (видруковано „діяльність").

— **Присуд на українського священника.** За українщення польських назвищ засудив стрийський окружний суд о. Василя Еліяшевського на 2 роки вязниці з припиненням на 5 років.

— **Хто вніс диссонанс?** У звідомленні з похорону бл. п. о. Т. Мишковського „Русскій Голос" пише, що в похороні взяли участь русскі, поляки й українці і тому його дивує неприємний диссонанс, внесений під кінець похорону, коли деякі українці (в оригіналі українофіли) демонстративно покинули цвинтар, як: лиш oзвався перший русский промовець. Автора звідомлення такий диссонанс незвичайно „оскорбив", бо серед демонстрантів були теж і духовні особи. Ці всі жалі з приводу диссонансу скермовані рішуче не під правильну адресу, бо на нашу думку саме найбільшим диссонансом була виголошена д-ром Хиляком по російськи промова до похоронних учасників, якими у величезній більшості були саме українці (професори Богословської Академії, священники, богослови та світські люди). Прикро з приводу смерти таку справу порушувати, одначе коли „Русскій Голос" не вагався використати цю справу на те, щоб кинути камінчик у бік українців, годі не висловити і нам свого погляду.

— **Дирекції державних залізниць до відома.** 9 ц. м. вечором їхав до Львова із Курович студент Остап Нагірний із чотирма своїми товаришами. Коли п. Нагірний хотів закупити при залізничій касі білет до Львова і заговорив по українськи, дижурний урядовець відмовився продати білет, заявляючи, що він „не розуме". Не зважаючи на домагання п. Нагірного й товаришів, урядовець таки білетів не видав і п. Остап Нагірний та товариші мусіли всісти до поїзду без білетів. Кондуктор домагався від кожного по 5 зол. кари, хоч білет із Курович до Львова коштує всього 1.80 зол. У Винниках кондуктор приневолив усіх пятьох пасажирів-українців висісти з поїзду і всі вони мусіли серед ночі йти у вечорових одягах (усі верталися з весілля свого товариша) пішки до Львова. — В Давидові к. Львова урядовець при білетовій касі відмовився продати білет Олексі Наконечному з Черепина до Сихова, тільки тому, що той назвав стацію Сихів по українськи. Той урядовець поводиться в той спосіб частіше і приневолює українців говорити до нього по польськи. Може дирекція залізниць у Львові покладе вкінці край поведінці таких урядовців, які мусять зрозуміти, що вони мають служити пасажирам, а не навпаки.

— **Дальші арештування у звязку зі спіртовою аферою.** Поліція арештувала крім поданих уже перед кількома днями осіб робітника рафінерії Йосифа Вайзера, який викрадав спірт із магазину та видавав його фірманові ф-и „Кронік" Германові Талесові зі Збоїськ, який пляшки зі спіртом скривав під сидженням на возі й таким чином вивозив їх поза фабрику. Крім того Вайзер носив ще спірт до мешкання робітника Дрікса Герша, який мешкав на терені фабрики. Жінка Дрікса укривала крадений Вайзером та своїм чоловіком спірт і продавала його відтак по 4 зол. за 1 л. в ресторані Вальдбавма на Богданівці. Всіх поданих тут поліція арештувала.

— **Апеляційна розправа проти засудженого на смерть постерункового.** Сенат апеляційного суду у Львові під проводом а. с. Лесиевського розглянув апеляційну скаргу М. Наконечного, ст. постер. Д. П., якого окружний суд у Чорткові засудив був на кару смерти за злочин з 225 ст. к. з. Свій злочин виконав підсудний в той спосіб, що подав почтиліонові Миколі Когутові ковбасу, затроєну стрихніною. Наконечний хотів позбутися Когута, щоб опісля забрати з почтової каси гроші. Апел. суд признав Наконечного винним, одначе змінив йому кару смерти на досмертну вязницю, приймаючи, що в Наконечного не було повної психічної піврости.

— **Львівська хроніка.** В готелі „Метрополь" при вул. Пілсудського якась фордансерка поперетинала собі з невідомих причин жили на руках. — Микола Яремкович (Вірменська 3) повідомив поліцію, що ще 25. січня ц. р. вийшла з дому його 14-літня дочка Ірина й досі не вернулася та невідомо, що з нею діється. — Окр. суд засудив Петра Гацка на 3 роки вязниці за те, що затрабив на вул. торбинку Ст. Божентовія. — У львівськім суді відбулася розправа проти купця Леві Люстіґа за зґвалтування 5-літньої дівчини. Суд звільнив Люстіґа від вини з недостачі доказів. — **До крамниці Малопольського Звйонзку Молочарського** вломилися крізь отвір у стіні злодії та вкрали 1.400 зол. Поліція веде слідство.

— **Ришард Однопосов,** світової слави скрипак виступить із речіталем у Львові в пятницю 17. ц. м. в салі Польського Музичного Т-ва. Однопосов — це один із найвизначніших віртуозів молодшої ґенерації. Він здобув першу нагороду на міжнародніх музичних конкурсах у Відні і в Бріселі. Львівська публика знае його з виступу з орхестрою Фільгармонії, в якому він мав великий успіх. При акомпаніяменті д-ра Е. Штайнберґера артист виконае програму, що на неї складаються твори: Бетовена, Ісая, Паґаніні Сарасатія, Шопена, Шимановського і Венявського.

— **Краева хроніка.** 9. ц. м. вечором вибухла пожежа в будинках М. Гуневича в Новосілках Передніх, равського повіту. Перед підпалом якихсь трьох людей застрілило Гуневича крізь вікно вистрілом із кріса. Після застрілення убивники підпалили дім своеї жертви. — В Пянегичах, пов. Самбір Олена Стащишин вийшла з хати й залишила четверо дітей. Коли вернулася, застала дітей непритомних. Усі вони загоріли від загару. Трое дітей удалося відрятувати, наймолодше вмерло. — 78-літня умово недужа Анна Яешник підложила вогонь під дім Томи Тамші в Шумині, пов. Самбір. Вогонь знищив дім та господарські будинки. — Стрийський суд покарав гривною у висоті 15 золотих пекаря, в якого хлібі найшли кусок шкла. — У Чорткові арештовано листоноша Турчина під замітом надужить.

— **Кара смерти в Самборі.** Окружний суд у Самборі засудив на кару смерти 24-літнього Осипа Дмитришина зі Східниці, пов. Дрогобич, який на тлі родинних непорозумінь убив свого брата, три сестри й кільканацятьлітнього сестрінка. Причина того масового вбивства була така: Дмитришин хотів оженитися зі служницею Анною Свищ, з якою мав сина. Ціла рідня, крім матері противилася такому подружжю, заявляючи, що ціла рідня і так живе в нужді на 2 і пів морґах поля і в одній кімнаті. Одного вечора прийшло до сварки між Дмитришином та його братом і після цієї сварки Дмитришин убив уночі всіх своїх рідних, крім матері. Дмитришин прийняв присуд із камяним спокоем. —

——o——

З театру.

Великий Театр: **„Це щось більше як любов",** песа на 3 дії (6 яв) Буш-Фекетія.

Починається це все комедією. Студентка хемії — дурна, гарна гуска, закохалась в асистенті при катедрі хемії. Він дивитись на неї не може, взагалі не бачить нічого довкола поза хемією. Має славу безоглядно справедливого, Сфінкса і геніяльного вченого. Потайки від світа він має вже 10 років приятельку, молоду лікарку, таку саму бідну як він. Коли приходить хвилина надії, що ось здійсняться їх мрії і молодий асистент стане доцентом — на молоду пару паде удар: місце доцента дістае інший, що має плечі. Тоді приятелька, що припадково мала нагоду почути про студентку хемії закохану у своєму другові, зважується на геройську постанову: нехай він, геніяльний хемік, для добра свого таланту ожениться з тою багатою дівчиною, донькою великого фабриканта хемічних виробів; таке подружжя не зможе захитати їх кохання ні дружби тимбільше, що лікарка і так воліе не виходити заміж за того, якого так безмежно кохае.

Як виглядае цей експеримент не будемо оповідати. Після кожної дії глядач чекае нових несподіванок, бо зручний автор нічим не зраджуе свого задуму. Погідні сцени переплітані сильно драматичними з краплинами лірики, що наче атропіну запускае драматурґ в очі своїх глядачів. Можна сміятись і плакати. Цим разом Буш-Фекеті пішов за чисто драматичною ідеєю, дав себе пізнати патосові у розвязці конфлікту. Неодин із нас подумае, що якийсь француз порадив би щось дотепніше та погідніше на закінчення; нпр. мотив переплутаних двох сестер зовсім анехтований.

А проте песа подобаеться і матиме успіх; вона ріжноманітна і мае кілька дуже добрих типів. На перше місце висунувся своею креацією Махальський у ролі старого професора, що збирав серед гри оплески, поруч нього Леділа як возьний. Сильно драматичні постаті створили Цапюський і Сухецька у головних ролях; поруч них дуже добра в характеристичній ролі Ханецька і метка без закиду Н. Карасінська.

м. р.

✝ Посмертні згадки.

О. ІВАН ФЕДЕВИЧ.

О. Іван Федевич, катехит, радник Консисторії, голова Філії Т-ва „Просвіта" в Турці і член багатьох інших товариств та заслужений громадянин і діяч, помер у Турці н. С. в ночі з 10. на 11. ц. м. Похорон Покійного відбудеться у вівторок 14. ц. м. в Турці. В. Й. П.!

ЕВГЕН ХОМИШИНЕЦЬ

студент фільософії, б. член і змагун УСК „Скала" — Стрий, член і змагун С. Т. „Україна" у Львові помер 10. ц. м. у Стрию по важкій і затяжній недузі. Похорон відбувся в неділю, в год. 2.30 пополудні в Стрию на тамошній цвинтар.

Бл. п. Евген Хомишинець був зразковим членом стрийської Скали та львівського С. Т-ва „Україна" і міг служити справжнім прикладом спортової поведінки та здисциплінування. Львівська публика знала Покійного із футбольних змагань України, в яких він брав участь, як чинний змагун, причинившися нераз своєю участю до успіхів нашого репрезентативного спортового товариства й одночасно до успіху українського співжиття. Відійшов від життя у молодому віці, коли міг ще неодин успіх придбати нашому спортові, залишивши по собі щирий жаль серед своїх товаришів, українських спортовців та широких кол української спортової публики. — В. Й. П.

——o——

Спорт.

ҐАКІВКОВІ МИСТЕЦТВА СВІТУ.

Базель. Канада — Швайцарія 7:0 (2:0, 4:0, 1:0). Канада виявила фантастичну форму. Був це перший метч у фінальній групі.

Ціріх. Америка — Чехословаччина 1:0 (0:0, 0:0, 0:0, 0:0, 0:0). Америка виграла щойно по десератім продовженню і по важкій боротьбі.

Базель. Польща — Мадяри на 3:0 (1:0, 1:0, 1:0). Змагання за пяте місце в таблиці.

——o——

Нові книжки й журнали.

КНИЖКИ:

М. Островерха: ВІД ПІЕМОНТУ ДО ІТАЛІЇ. (КАВУР). Квартальник „Вістника", Львів 1939. Стор. 80, ціна зол. 1.—.

С. Антонович: КОРОТКИЙ ІСТОРИЧНИЙ НАРИС ПОЧАЇВСЬКОЇ УСПІНСЬКОЇ ЛАВРИ. Накладом В-ва „Церква і Нарід". Кременець, 1938. Вел. 8-ка, стор. 68.

Петро Зленко: ПРИВАТНІ БІБЛІОТЕКИ НА УКРАЇНІ. Історичний нарис. Українська Книгознавча Бібліотека. Львів, 1938. Вел. 8-ка, стор. 32.

Аркадій Животко: ЖУРНАЛ „ОСНОВА" 1861—1862. Українська Книгознавча Бібліотека. Накладом Українського Товариства Бібліофілів. Львів, 1938. Вел. 8-ка, стор. 32.

Дмитро Свічинко: КВІТИ Й КОРАЛІ. Збірка поезій. Накладом В-ва „Пісня". Львів, 1939. 16-ка, стор. 32.

Іван Сорокатий: ПРИГОДИ І ПРИТЧІ, друга книжка віршів. Накладом С. Гиваха. Львів, 1939. 16-ка, стор. 45.

В. Ковальчук — Ю. Ширумелля: СТРІЛЕЦЬКА СЛАВА В ПІСНЯХ. Одноактівка дія в 4 відслонах. З редмовою і режисерськими вказівками. Накладом В-ва „Пісня". Львів, 1939. 16-ка, стор. 40.

ЖУРНАЛИ:

ВІСТНИК. Місячник літератури, мистецтва, науки й громадського життя. Річник VII. Книжка 2. Лютень 1939. Львів. Зміст: Ю. Клен: Поезії і буднів. Зимові дні. — Слова і квіти. — С. Кушнірович: Пісня про славу. — Лайм О'Флагерти: Труп пирату. — Осв. Бургтардт: Большевицька спадщина. — Доктор Оглоблин: У справі мазепинського „ордену Юди" з 1709 р. для гетьмана Мазепи. — М. Андрусяк: Чи справді „історіософічна сенсація"? — Р. В. Ємерсон: Закон відплати. — Р. О.: Обєктивні гуманітаризмит. — Арак: Шевченко і його отозуління. — Д. Д.: Череда чи еліта. — Неісторик: Вампірення й історичні прецеденти. — М. Д.: В пресовому фільму. — Бібліографія. — Від Адміністрації.

ТРИЗУБ. Тижневик. Рік видання XIV, з 25-го грудня 1938. Париж.

[Т]еатри.

Великий Театр.

Понеділок 13. II. год. 6. веч. „День без брехні".

Вівторок 14. II. год. 7.30 веч. „Це більше ніж любов".

Середа 15. II. год. 7.30 веч. „Це більше як любов".

Четвер 16. II. год. 7.30 веч. „Ліеме" — опера.

П'ятниця 17. II. год. 7.30 веч. „Це більше ніж любов".

Субота 18. II. год. 7.30 веч. „Богема" — опера.

Український Народній Театр ім. М. Садовського.

ЛЬВІВ — саля Рімнородностей, вул. Рутовського:

15. II. Прощальна вистава. Год. 3.30 популярна вистава по знижених цінах: „Пісня Бескиду". — Веч. год. 8. „Безталанна".

Український Театр ім. Котляревського.

ГАЛИЧ:

14. II. Маруся Богуславка.
15. II. Найвірніший чоловік.
16. II. Пригода в Черчі.
18. II. ?
19. II. Кирка з Льолею.

Дня 18. II. гратиме театр у Залуквi. З Галича іде театр до Ходорова.

Український театр Йосифа Стадника (сеніора).

ГЛИНЯНИ:

13. II. Ciccі.
14. II. Хам.

Театр підготовляє історичну драму „Конашевич-Сагайдачний".

КІНА.

АМПІР: „Елісейські поля" (Саша Гітрі).
АПОЛЬО: „Нині ввечір у Ріца".
АТЛЯНТИК: „Брехня Христини".
БАЙКА: „Павел і Гавел".
БАЛТИК: „Еспанський метелик".
ВАНДА: „Вільгельм Тель" і „Пат Паташон як два добуни".
ГРАЖИНА: „Історія чортиці Єсавел".
ЕВРОПА: „Конфлікт".
КАСІНО: Норма Шірер як „Марія Антоанета".
КОПЕРНИК: „Мостинки".
МАРУСЕНЬКА: „Невиче серце".
МЕТРО: „Королівський свічник" та „День на перегонах".
МІРАЖ: „Гетешна".
МУЗА: „Чотири дочки".
ПАКС: „Олімпіяда".
ПАЛЯС: „Мої батьки розводяться".
РАЙ: „Професор Вільчур".
РІЯЛЬТО: „Восьма жінка Синьобородого".
РОКСІ: „Побожна брехня" з Полею Негрі.
СВІТ: „Шерльок Голмс і Д-р Ватсон. „Без приказу".
СВЯТОВИД: „Листи з поля бою" „Стежа на пустині".
СТИЛЕВЕ: „Ультимат" і ревія.
ТОН: „Білий метелик" Сонн Геніє „Алярм на морі".
УТІХА: „39 кроків" і ревія.
ХИМЕРА: „Голос матері" Вен. Джілі.

ФОТОПЛЯСТІКОН:
(пл. Марійська)
„Острів Ява".

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Понеділок, 13. лютого 1939.

7.00 Ранішній денник, 7.15 Спорт. вістки зі Закопаного, 7.20 Музика з пл., 8.00 Для шкіл, 8.50 Ранішні вістки, 11.00 Для шкіл: „Хто до науки не має охоти, все викрутиться" гутірка для старших дітей, 11.15 Мельодії Р. Штольца, пл., 11.57 Сигнал, 12.03 Полуднева авд.; у перерві в год. 12.30 Транм. зі Закопаного, 13.00 Для купців і ремісників: Співпраця купця з акв'ятором, Відповідаємо на актуальні запити, 13.30 Клясична симфонія, авд. для лікарів, 14.00 Концерт баянів, 14.45 Господарські вістки, 14.50 Біржа, 14.55 Програма на завтра, 15.00 Театр Уяви для молоді: „Казка про Тисячного" на осн. Майріна, з муз., 15.30 Сальон. орх., 16.00 Пополудневий денник, 16.08 Господарські вістки, 16.20 Наук. хроніка: Фізика, 16.35 Форт. рециталь Мелянії Сацевич. 17.10 Великі столиці Европи: Льондон, 17.25 Шотляндські пісні Бетовена, сопран, тенор, бас, сальон. тріо, 18.00 Біжучі вістки з міста та провінції, 18.05 Львівські наукові заведення: Студіюм і бібліїний музей, 18.20 Актуальність, 18.30 Авдиція, 19.00 Зі Закопаного, 19.20 Розр. концерт, орх., мецосопран, форт., акордеони, 20.35 Веч. денник, метеорольог. вістки, спорт, 21.00 „Зима" II. частина ораторії „Чотири пори року" Гайдна, симф. орх., хор, сол., 21.40 Літер. новини, 22.00 Спортові вістки, 22.05 Італійська культура в добі ренесансу і теперішня діяльність італ. поль. т-ва, 22.20 „Невідомський": тенор, вок. квартет, 22.55 Огляд преси, 23.00 Ост. вістки, 23.05 Закінчення авдицій.

Вівторок, 14. лютого 1939.

7.00 Ранішній денник, 7.15 Зі Закопаного, 7.20 Музика з пл., 8.00 Для шкіл, 8.10 Орх., 8.50 Ранішні вістки, 11.00 Для шкіл: „В устній ямі", гутірка для старших дітей, 11.15 Сальон. музика з пл., 11.57 Сигнал, 12.03 Полуднева авдиція, **14.00 Фолькльор в інструментальній музиці, авд. в обробітці Галі Левицької-Крушельницької, форт., Стефи Левицької скрипка,** 14.30 Батьківський порадник, 14.45 Господарські вістки, 14.50 Біржа, 14.55 Програма на завтра, 15.00 Життєпис машин: Льокомотива, 15.15 Техн. скринька, 15.30 Орх., 16.00 Попол. денник, 16.08 Господарські вістки, 16.20 Фін.-госп. актуалії, 16.30 Спів, форт., 16.50 На пропащім шляху, 17.00 Сальон. тріо, 17.30 З піснею по краю, **18.00 Для села: Хл. скринька, Як поводитися зимою з навозом,** 18.00 Біжучі вістки з міста та провінції, 18.05 Справи расизму, **18.20 Для села: Недуги бджіл, гутірка в українській мові інж. М. Боровського,** 19.00 Трансм. спальомів, 19.25 Розр. концерт, 20.35 Веч. денник, метеорольогічні вістки, спорт., 21.00 Концерт сучасної музики, 22.00 Атенські прогульки: Довкруги Партенону, 22.25 Скрипк. рециталь Одноносова в супр. форт., 22.55 Інформ. авд., 23.00 Ост. вістки, 23.06 Закінчення програми.

Середа, 15. лютого 1939.

7.00 Ранішній денник, 7.15 Зі Закопаного, 7.20 Музика з пл., 8.00 Авд. для шкіл зі Закопаного, 8.10 Добридень наймолодшим: Туруль король підкарпатської пущі, **9.00 Богослуження з Успенської церкви у Львові,** 11.00 Для шкіл: Софійка у країні снігурочок, авд. для молодших дітей, 11.25 Музика з пл., 11.57 Сигнал, 12.03 Полуднева авд.; у перерві в год. 12.45 Лещетарські змагання у Закопанім, 14.00 Симфонічна музика з пл., 14.45 Господарські вістки, 14.50 Біржа, 14.55 Програма на завтра, 15.00 Танки ріжних народів, авд. для молоді, 15.30 Орх., 16.00 Пополудневий денник, 16.05 Господарські вістки, 16.20 Дім і школа: Приятелі наших дітей, 16.35 Квартетові мініятури у вик. смичк. квартету, 17.00 Фолькльор ріжних народів: Норвегія, Шпигуваська павутиння, 17.15, 17.15 пл., **18.05 Молодь перед мікрофоном: Колядки та щедрівки у вик. учнів школи ім. Шашкевича у Львові,** 18.30 Гутірка 18.30 Гутірка про мову, 18.40 Сучасна жінка, 19.00 Зі Закопаного, 19.15 Віденські мельодії, розр. концерт, орх., спів, форт., 20.40 Веч. денник, метеорольог. вістки, спорт, 21.00 Оповідання про Шопена: Балади, 21.45 Поезія золотого віку, 22.00 Спорт, 22.05 Карнавал у Печухові, фейл. В. Раорта, 22.15 Танк. муз., 23.00 Останні вістки, 23.03 Зі Закопаного, 23.05 Закінчення програми.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Понеділок, 13. лютого 1939.

БАНСЬКА БИСТРИЦЯ, БРАТИСЛАВА 7.20, 12.55, 16.05, 19.00, 19.20, 22.15 Вістки й комунікати в українській мові. БЕРЛІН 15.00 Суїта Бортькевича, 17.00 Пісні і форт. твори, 18.00, 19.00 Розр. концерт, БІЛГОРОД 18.35 Нар. пісні, БУДАПЕШТ 18.30, 19.00 Циг. музика, 19.50 Спів, 22.00 Квартет, ВІДЕНЬ 16.00 Розр. концерт, 18.15 Нар. мельодії, **19.50 Комунікати в українській мові,** ГАМБУРГ 19.00 Японські образки, 20.10 Концерт, КЕЛЬН 22.30 Легка і танк. музика, МІЛЯНО 17.15 Скрипка, 21.00 Пісні, 22.00 Комедія, концерт хору, ПРАГА 15.15 Моравські пісні і танки, 18.25 Популярний концерт, 19.25 Словацькі нар. пісні, РАДІО ПАРІ 19.15 Квартет, 20.00 (після комунікату) Легка музика, 21.15 Соната Генделя на віол. і форт., 21.30 22.00 Симф. концерт, РИМ 17.15 Легка музика, 21.00 Симф. концерт, 22.15 Розр. музика, СОФІЯ 18.00 Легка музика, 18.15 Популярна музика, 19.30 спів.

Вівторок, 14. лютого 1939.

БАНСЬКА БИСТРИЦЯ І БРАТИСЛАВА 7.20, 12.55, 16.05, 19.00, 22.15 Вістки і комунікати в українській мові, БЕРЛІН 18.00 Розр. концерт, БІЛГОРОД 18.00 Скрипка, 20.00 Спів, БУДАПЕШТ 17.30 Спів, 18.30 Нар. музика, 20.10 Циг. музика, ВІДЕНЬ 18.25 Концерт на альт., кларнет, форт., 19.25 Симф. концерт, **19.50 Вістки в українській мові,** ДРОЙТВІЧ 20.00 Форт., 22.45 Камер. музика, КЕНІҐСБЕРГ 15.40 Казка, пісні, МІНХЕН 15.00 Для дітей, ПРАГА 21.10 Орх., РАДІО ПАРІ 18.05 Орх., 20.00 (після комунікату) Легка музика, 21.15 Камер. музика, РИМ 17.15 Форт., 21.00 „Травіята" оп. Верді, СОФІЯ 17.30 Військ. орх., 20.55 Рос. романси, 22.00 Легка, танкова музика.

Середа, 15. лютого 1939.

БАНСЬКА БИСТРИЦЯ, БРАТИСЛАВА 7.20, 12.55, 16.05, 19.00, 19.20, 22.15 Вістки і комунікати в українській мові, БЕРЛІН 15.00 Оперетові мельодії, 19.45 Веч. гомін, 21.00 Розр. концерт, БУДАПЕШТ 17.10 Скрипка, 18.30 Форт., 19.15 Циг. музика, 20.40 Концерт оп. орх., 22.00 Джез. тріо, ВІДЕНЬ 16.00 Веселе пополудне, 18.15 Віол., форт., 18.45 Історія та проблеми сучасного араб. світа, **19.50 Вістки в українській мові,** ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 18.10 Фр. музика, спів, форт., ЛЯЙПЦІҐ 19.10 Розр. музика, ПРАГА 18.25 Орх., сол., 19.25 Військ. орх., РАДІО ПАРІ 18.05 Легка музика 21.30 Нар. музика фр. провінції, РИМ 17.15 Танк. музика, 21.00 Оперетка, СОФІЯ, 18.00 Популярна музика, 19.15 „Мадам Батерфляй" оп. Пучінія.

Радіокутик.

НОВИЙ РЕКОРД ПРЕЗИДЕНТА РУЗВЕЛЬТА.

Статистика американського радіофонічного т-ва НБК подає, що за перших 11 місяців 1938 р. президент Рузвельт промовляв перед мікрофоном 32 разів. А від свого першого радіового виступу у 1933 р. вже 157 разів. У 1937 р. промовляв він перед мікрофоном НБК 22 разів. Між державними мужами та високими федеральними урядовцями, друге місце по президентові Рузвельтові займає міністр пошт, який за 11 місяців 1938 р. промовляв 17 разів.

ПОЛІТИКА — ЗАДУРНО.

Представники федерації французьких приватних радіовисилень вирішили, у порозумінні з представниками загального бюра французької радіофонії, що за політичні промови державних достойників перед мікрофоном не будуть платити. Рішення це умотивовано фактом, що промовляючи в радіо, політики виконують свій обов'язок. Промови, які мають літературний характер, виголошені політиками або державними особами, дістануть і надалі винагороду.

БІРЖА

Варшавська біржа.

Варшава, 11. лютого.

Девізи: Бельгія 89.57, Берлін 213.07, Данціг 100.25, Амстердам 286.72, Копенгаген 111.13, Льондон 24.95, Н. Йорк 531 1/4, кабель 531 1/2, Осльо 125.22, Париж 14.11, Прага 18.16, Стокгольм 128.37, Цюріх 120.55, Італія 27.92, Гельсінки 11.00, Монтреаль 527 3/4.

Тенденція дещо сильніша.

Гроші: бельг. бельги 89.57, ам. доляри 5.30, канад. дол. 525 1/2, гол. фльорени 286.72, франц. франки 14.11, шв. франки 120.55, англ. фунти 24.95, данц. гульд. 100.25, данські корони 111.33, норв. кор. 125.22, швед. кор. 128.37, італ. ліри 16.90, фінські марки 11.00, нім. марки срібні 74.

Папери: 4 і пів внутр. 67, 3 інв. 1 ем. 90, серії 94.50, 2 ем. 91, серії 95.50, 5 конверсійна 71, 5 залізн. 68, 67.50 ост. дрібні, 4 прем. долярова 43.50, 4 консолідац. 67.75, 67.50 9.5 сотки.

Акції: Польський Банк 137.75, Торг. 59.50, Західн. 42.50, Цукор 36.50, Вугіль 37.75, 37.25, 32.50, Лільпоп 95.50, 95.75, Модржейов 21, 20.25, 20.50, Островець 75, 75.88, Страхові 58, 57.25, Зелєнєвський 70.50, Жирардів 65.50.

Льондонська біржа.

Льондон, 10. 2. Н. Йорк 468 7/8, Париж 179.01, Мілянo 89.10, Прага 136 3/4, Брюсель 27.80 1/2, Цюріх 20.68 3/4, Амстердам 870 3/16, Осльо 19.90 3/8, Копенгаген 22.40, Стокгольм 19.40 3/4, Берлін 11.68 1/4.

Париська біржа.

Париж, 10. 2. Н. Йорк 37.76, Льондон 177.01, Мілянo 198.75, Бельгія 636.75, Цюріх 855.50, Амстердам 20.34, Берлін 15.16.

Цюріхська біржа.

Цюріх, 10. 2. Н. Йорк 441 1/4, Льондон 20.68 1/2, Париж 11.68 1/2, Прага 15.1[illegible], Мілянo 23.22, Брюсель 74.40, Амстердам 237.70, Осльо 103.92 1/2, Копенгаген [illegible], Стокгольм 106.60, Берлін 177.10.

Збіжева біржа.

Пшениця оборот 858 тон, тенденція спокійна на жито 177, ячмінь 107, [illegible] 100.

Загальний оборот 2.140 тон.
Ціни артикулів без змін.

Грошева біржа.

Обороти: 4 і пів листи заст. Банку Гіп. 69. Акції: Обнос 69, Банку Гіпот. 32.5[illegible]
Тенденція вдержана.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

Львів, дня 11. лютого 1939.

1 кг. масла десер. бльок. без оп. 3.25 зол.
1 кг. масла бочков. вкл. з опак. 3.[illegible] зол.
молоко 17—18 сот.
1 кг. яєць 10[illegible]

Тенденція на масло й молоко [illegible], на яйця зниж[к]ова, попит слабий.

Redaktorzy: d-r Iwan Nimczuk, Iwan Kedryn-Rudnyčkyj Wydawca: Spółka Wyd. „Dilo", Lwów. Z drukarni S-ki Wyd. „Dilo", Lwów, Rynek 10.
Редактори: д-р Іван Німчук, Іван Кедрин-Рудницький. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.